

המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים

The Center for Judicial Education and Training

مركز تأهيل واستكمال القضاة

נ"ש השופט זוסמן • IN MEMORY OF JUSTICE SUSSMAN • على إسم القاضي زوسمن

2019

תכנית ההשתלמויות

תוכן העניינים

- 2 דבר נשיאת בית המשפט העליון השופטת אסתר חיות
- 4 דבר מנהל המרכז, השופט ד"ר יגאל מרזל
- 6 הנחיות כלליות
- 11 לוח השתלמויות כרונולוגי לשנת 2019
לוח השתלמויות לשנת 2019 בחלוקה לפי:
- 15 השתלמויות תלת-יומיות
- 17 השתלמויות דו-יומיות
- 18 ימי עיון
- 19 השתלמויות מיומנות
- 20 תכני ההשתלמויות
- 73 ממוני ההדרכה בבתי המשפט ובבתי הדין
- 75 יצירת קשר

נשיאים ונשיאות, שופטים ושופטות, רשמים ורשמות,

עומדת לעיונכם חוברת ההשתלמויות של המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים לשנת ההשתלמויות 2019. המרכז, שהוקם בתחילת שנת 2017, מבטא רכיב חשוב בתכנית האסטרטגית של בתי המשפט ובתפיסה הניהולית והארגונית של מערכת בתי המשפט. למן הקמת המרכז, חלו שינויים רבים בכל הקשור בהדרכת שופטים, בהכשרת שופטים, ובמובן רחב יותר - בתפיסת הלמידה והאחריות ללמידה במערכת בתי המשפט כולה. אכן, מערכת המשפט ושופטי ורשמי בתי המשפט השונים - ניצבים כולם לפני אתגרים רבים. אתגרים הקשורים במקצועיות, בהתייעלות, ברווחת השופטים ובהתמודדות עם עומס ושחיקה. אתגרים הקשורים בשינויים בחברה, בכלכלה, בטכנולוגיה ועוד. עמידה תמידית ונמשכת במבחן אמון הציבור ותחת עין בוחנת. אתגרים מבפנים ומבחוץ. וההתמודדות עם כל אלה ראוי לה כי תעשה תמיד תוך שמירה והקפדה על הערכים והעקרונות העומדים בליבת השפיטה, ובהם בין היתר, השמירה וההקפדה על העצמאות המוסדית והאישית; ההגינות והצדק; והקידום המתמיד של אמון הציבור במערכת בתי המשפט ובשופטיה.

קיומה של זרוע הדרכה מקצועית ועצמאית, הפועלת עבור השופטים ומובלת בידי שופטים - הוא רכיב הכרחי ביכולת של השופטים והרשמים לרכוש כלים מתאימים להתמודדות עם האתגרים הרבים המונחים לפנייהם. זהו גם רכיב הכרחי וחשוב ביכולת של מערכת בתי המשפט להוביל שינויים ולהגשים תהליכים ורפורמות שמטרתם להעמיד את מערכת בתי המשפט ואת השופטים והרשמים שבה על רף של מצוינות ואיכות מן המדרגה הראשונה.

חוברת ההשתלמויות המוצגת לכם לשנת 2019 ותכנית ההשתלמויות שבה, כפי שאושרו בידי מועצת המרכז, משקפים את המגוון הרחב של הכלים והמענים ההדרכתיים שמערכת בתי המשפט, באמצעות המרכז, מבקשת להעמיד לרשות ציבור השופטים והרשמים. התכנית לשנת 2019 היא תכנית עשירה ומגוונת. תכנית הכוללת רכיבים של ידע, של העשרה ושל מיומנות; תכנית שיש בה התייחסות לליבת העיסוק השיפוטי, לתחומי עיסוק שונים ולשלבי קריירה שונים, כמו גם לשינויים ואתגרים חדשים בחברה ובמשפט. אנו מצויים אמנם בחודשים הראשונים של שנת 2018, אך המרכז שם לעצמו כמטרה לעסוק גם בתכנון ארוך טווח, ולאפשר לנשיאים ולשופטים לתכנן את תכניות העבודה ויומני הדיונים זמן רב מראש. לכן לראשונה מופצת החוברת לשנת 2019 כבר בשלב זה, מתוך יעד של השלמת הרישום להשתלמויות עוד לפני פגרת הקיץ השנה.

עושר ההשתלמויות שמוצג בתכנית והמגוון הרחב שלהן משקפים את החשיבות הרבה שמערכת בתי המשפט רואה בהדרכה ראויה ומלאה לשופטים ולרשמים. אך בכך אין כדי למצות את חשיבות הלמידה ואת הגשמתה. מקצוע השפיטה כולל בתוכו רכיב מובנה וצורך נמשך של למידה. למידת תחומי משפט חדשים, עדכון בדבר הדין הקיים, הבנת ההקשר החברתי שבו פועלת מערכת המשפט, העמקה והפנמה של ערכי היסוד של מקצוע השפיטה. צורך נמשך זה של למידה משמיע גם חובה נמשכת של כל שופט ושופטת ושל כל רשם ורשמת ללמוד כל העת. להתעדכן ולהתחדש. להשכיל ולהרחיב אופקים ודעת. לאתגר את החשיבה ולהכיר את השינויים שבדין ובחברה. לפתח כלים ולשפר מיומנויות להתמודדות עם האתגרים השונים שבמקצוע השפיטה, תוך קידום ערכים אתיים שבלב מקצוע השפיטה ושל יעילות ומקצועיות. בכדי להגשים חובה נמשכת זו, על כל אחד ואחת מאתנו ללמוד כל העת. זאת - לא רק באמצעות ההשתתפות בהשתלמויות ובפעילויות הרבות שהמרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים מציע, אלא גם בדרכים נוספות. בין על דרך של למידה בבתי המשפט עצמם; בין על דרך של למידת עמיתים בין שופטים לבין עצמם; באמצעות למידה והתעדכנות תוך שימוש בטכנולוגיה המאפשרת זאת בכל מקום ובכל עת, ועוד.

מתוך תפיסה רחבה זו של חובת הלימוד התמידית הנובעת ממקצוע השפיטה והרואה את מערכת בתי המשפט כולה כ"ארגון לומד" - קידם המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים בשנה האחרונה שורה של מהלכים ותהליכים שמטרתם עידוד השופטים והרשמים לקחת חלק פעיל יום-יומי בפעולות של הדרכה ולמידה. לימוד עצמי ולימודם של אחרים. אני מקווה שפעילות ברוכה זו של המרכז ושל נשיאי בתי המשפט ובתי הדין השונים, כמו גם השופטים המעורבים בכך - תימשך. היא תאפשר לשופטים ולרשמים כולם לבצע את שליחותם בצורה הטובה ביותר תוך קידום אמון הציבור בבתי המשפט ושמירה על רווחה אישית וסיפוק מקצועי.

בהזדמנות זו אבקש להודות מקרב לב למנהל המרכז היוצא, השופט ד"ר יגאל מרזל, ולהביע את הערכתי הרבה על החזון ועל פועלו המרשים בהקמת המרכז. תודה שלוחה גם למועצת המרכז ולנשיאי בתי המשפט ובתי הדין על שיתוף הפעולה, וכן לשופטים המנהלים מקצועית את ההשתלמויות על עבודתם הברוכה.

אני מאחלת לשופטים ולרשמים שנת השתלמויות פורה ומעניינת.

אסתר חיות

נשיאת בית המשפט העליון

נשיאים, סגני נשיאים, שופטים ורשמים נכבדים,

המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים (ע"ש זוסמן) מתכבד להציג לפניכם את תכנית ההשתלמויות של המרכז לשנת 2019. התכנית מוצגת לפניכם כבר בשלב זה של שנת העבודה, מוקדם ממשנים קודמות, כדי להשלים את תהליך הרישום להשתלמויות עוד לפני פגרת 2018. זאת על מנת לאפשר הרשמה להשתלמויות תוך התאמה מיטבית לתכניות העבודה של בתי המשפט ובתי הדין.

גם בתכנית לשנת 2019 מבקש המרכז לקדם כיעד מרכזי את הרלבנטיות של תכנית ההשתלמויות וימי העיון המוצעים בה-לעבודה השיפוטית במובנה הרחב. המרכז רואה חשיבות רבה בהעמדת תשתית לימודית והדרכתית תומכת למכלול הידע, המיומנויות, וההעשרה הנובעים מהכוונה השיפוטית, מאפייניה וערכי היסוד שבבסיסה. גם בשנת השתלמויות זו נבנתה התכנית על יסוד סקרי צרכים שונים שהתקיימו בקרב ציבור השופטים והרשמים.

בהתאם לכך, התכנית המוצגת לעיונכם כוללת מספר רב של השתלמויות בתחומי המשפט השונים, תוך התמקדות כאמור באותן השתלמויות שיכולות לתת בידי היושבים בדין את הידע ואת הכלים המיטביים לעבודתם היום-יומית. בכלל זה השתלמויות עומק בתחומי הליבה של המשפט, כמו גם השתלמויות נמשכות וחדשות בתחומי המיומנויות.

הדגשים בתכנית לשנת 2019 הם אלו:

- המשך והעמקה של השתלמויות המתמקדות בהקניית מיומנויות שפיטה, תוך תרגול וסדנאות בקבוצות קטנות. בכלל זה חזרה על השתלמויות פשרה ופישור, התנהלות דיונית, מיומנויות מתקדמות בניהול עבודת השופט, כתיבת פסק-דין, והתמודדות עם לחץ ושחיקה. לתכנית התווספו גם שתי השתלמויות מיומנויות חדשות - תקשורת בין-אישית באולם בית המשפט וכן מתן פסק-דין באולם.
- השתלמויות חדשות נוספות בנושאים שעלו בתהליך איתור הצרכים השונים, ובהם: לשון הרע; התיישנות; משפט וסביבה בישראל; משפט וספרות; מטבעות דיגיטליים; וכן משפט ואומנות.
- הגדלת מספר ההשתלמויות הדו-יומיות בתכנית. זאת כדי לאפשר לשופטים לבחור מספר רב יותר של השתלמויות במסגרת ימי ההשתלמויות המוקצים להם בכל שנה.
- המשך הרחבת סגל המנהלים המקצועיים של ההשתלמויות מבתי המשפט השונים ומהערכאות השונות, ובכלל זה גם מומחים מן האקדמיה.
- פיתוח והוספת השתלמויות עומק בתחומי סדרי הדין הפלילי והאזרחי.
- מתן מענה הדרכתי לאתגרים לעבודה השיפוטית ולתחומי המשפט השונים שמקורם בהתפתחויות טכנולוגיות מורכבות. בכלל זה השתלמויות בנושא המשפט האזרחי והמרחב הדיגיטלי; ראיות מדעיות וטכנולוגיות; מטבעות דיגיטליים; סוגיות מעודכנות בדיני ראיות, ועוד.
- ריענון התכנים ושיטות ההוראה גם בהשתלמויות חוזרות, תוך דגש על למידה בקבוצות קטנות, מעורבות אקטיבית של המשתתפים, והתייחסות גם לסוגיות מעשיות הקשורות בניהול תיקים בתחומי המשפט השונים.

גם השנה בנויה חוברת ההשתלמויות באופן שבא לסייע בידי ציבור השופטים המשתלמים לבחור את ההשתלמויות המתאימות ביותר לתחומי העיסוק והעניין שלהם: תוך התייחסות למטרות ונושאי ההשתלמות, לשיטות הלימוד ולקהל היעד. אנו מקווים שיהא בכך כדי לסייע בידי הנשיאים ובידי השופטים והרשמים לבחור בצורה המיטבית את ההשתלמויות לשנת 2019.

המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים ממשיך לראות כיעד מרכזי לפעילותו את הלמידה המקומית - כלומר הלמידה וההדרכה הנעשית בבתי המשפט ובתי הדין באופן שוטף ולפי מאפיינים וצרכים של היחידות והמחוזות. זאת באמצעות, בין היתר, השופטים הממונים על ההדרכה. המרכז מעמיד סיוע והכוונה לוגיסטיים ומקצועיים לשופטים הממונים על ההדרכה ומתקיימות יותר ויותר פעילויות למידה והדרכה שכאלו, לרבות למידת עמיתים, ביחידות השונות. אנו שבים וקוראים לציבור השופטים והרשמים ליטול חלק בפעילויות אלה, לסייע לשופטים הממונים על ההדרכה וליטול חלק פעיל באחריות המוטלת על כל אחד ואחד מאיתנו ללמידה עצמית, להשלמת ידע, להעשרה ולהתפתחות אישית ומקצועית בכל מקום ובכל זמן.

נוסף על ההשתלמויות וימי העיון שבחוברת זו, שוקד המרכז על קידום והשלמת תהליכי למידה והכשרה בנושאים נוספים, על מנת לתת מענה הדרכתי מקיף ומלא, ככל שניתן, לציבור השופטים והרשמים. בין היתר נציין במסגרת זו את השלמת פיתוח ויציאתו לדרך הקרובה של קורס הניהול הבכיר לנשיאים (ובהמשך גם לסגני נשיאים). עוד נציין את המשך הפיתוח והקיום של השתלמויות שמטרתן להקנות מיומנויות בתחום ההדרכה ופיתוח ההדרכה לעוסקים בנושא - "ארגז כלים למנהל המקצועי" וכן מפגשים וימי עיון לשופטים הממונים על ההדרכה. עוד נזכיר תהליך שהחל במרכז לכתביה ועדכון של אוגדני עזר לשופטים (bench books), שהם קבצים אלקטרוניים שכוללים חקיקה, פסיקה וכן ידע רלבנטי בתחום ניהול הדין והשיקולים לקבלת החלטות - בתחומים פרקטיים שונים (כגון מעצרים, תביעות קטנות, סעדים זמניים, ועוד). לבסוף, המרכז ממשיך לפעול במקביל גם בתחום הלמידה המקוונת מתוך מטרה להעמיד לרשות ציבור השופטים והרשמים לומדות וכן מערכי למידה אינטראקטיביים שיאפשרו למידה גם בתצורות נוספות ובהתאמה לעידן הטכנולוגי. במסגרת זאת, יצא לפועל פיילוט של למידת השפה הערבית - בין היתר באמצעות שיעור אינטרנטי כמו גם באמצעות לומדה.

זה המקום להודות לשותפים הרבים לעשייה הרבה של המרכז למן הקמתו ובכלל זה ביצירת התשתית והתנאים לתכנית ההשתלמויות לשנת 2019, כמו גם בשיתוף פעולה והכוונה נמשכים: למועצת המרכז בראשות כב' נשיאת בית המשפט העליון; לנשיאי בתי המשפט ובתי הדין; לשופטים הממונים על ההדרכה; להנהלת בתי המשפט ולגורמי המטה השונים בה.

תודה מיוחדת נתונה למנהלים המקצועיים של ההשתלמויות. ניהול מקצועי של השתלמויות כורך בחובו עבודת הכנה משמעותית ביותר שנעשית "מאחורי הקלעים", בין היתר, אל מול צוות המרכז ולאורך חודשים ארוכים לפני כל השתלמות. בנוסף, כולל הניהול המקצועי גם את הובלת ההשתלמויות עצמן. ואף לאחר כל השתלמות מעורבים המנהלים המקצועיים בתהליך מסודר של הפקת לקחים ומשוב. כל אלה גם יחד הם חלק מרכזי ומהותי בהצלחת ההשתלמויות. הניהול המקצועי של ההשתלמויות נעשה מעבר למטלות הרגילות של המנהלים המקצועיים בבתי המשפט ובבתי הדין שמהם הם באים. הערכת כולנו נתונה להם על כך.

לבסוף, ועם הסיום הקרב של תפקידי כמנהל המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים - מילות תודה והערכה שאין לה שיעור נתונות לצוות המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים. צוות מקצועי, מסור ביותר, יסודי ובעל מחויבות עמוקה ונמשכת להצלחתה ופריחתה של כל פעילות וכל השתלמות שמתקיימת בגדרי המרכז. הכל תוך חתימה למציאות ותוך שמירה על יחס אישי וקשרי עבודה מצוינים עם הציבור הנשיאים, השופטים והרשמים, הן עם סגל המרצים הרחב, והן עם גורמים חיצוניים. כל אלה גם יחד עומדים הם ביסוד הצלחתו של המרכז ושמו הטוב הכולך לפניו. שמרו נא על קשר עם המרכז בכל שאלה או הצעה.

אנו מאחלים לכם שנת השתלמויות פורה ומעניינת. תשומת לבכם להנחיות הכלליות הנוגעות להשתתפות בהשתלמויות.

יגאל מרזל
מנהל המרכז

פרק א' - השתתפות בהשתלמויות

שופטים, רשמים בכירים ורשמים מכהנים:

1. לפי החלטת מועצת המרכז, שופט, רשם בכיר ורשם רשאים להשתתף במהלך שנת 2019 בשבעה ימי השתלמות אשר ייחשבו כימי עבודה. שופט או רשם המבקש להשתתף בהשתלמות מעבר למכסת הימים, על חשבון ימי החופשה שלו, יוכל לעשות כן לפי בקשה פרטנית, באישור הנשיא, על בסיס מקום פנוי ולפי שיקול דעת המרכז.
2. א. הפעילויות שלהלן הן מעבר לשבעת ימי ההשתלמות הרגילים המוקצים לכל שופט או רשם, וגם הן ייחשבו כימי עבודה:
  1. השתלמויות החובה הערכאיות לשופט ולרשם בבתי המשפט לענייני משפחה, תעבורה, נוער ובבתי הדין לעבודה.
  2. השתלמות חובה לשופט של בתי המשפט לעניינים מנהליים.
  3. יום עיון חובה לרשמים ולרשמים בכירים במהלך חמש השנים הראשונות לכהונתם.
  4. הכשרות חובה יזומות של המרכז שמטרתן לתת כלי עבודה לשיפור ההתנהלות הכללית וההדרכתית ברמה האירגונית, ובהן ההשתלמויות הבאות: נשיאים וסגני נשיאים, הכשרת מנהלים מקצועיים, הכשרת ממוני הדרכה וכד'.
  5. כל השתלמות נוספת שתיקבע כהשתלמות חובה.
- ב. השתתפות שופט או רשם בפעילויות הדרכה רווחה, וימי גיבוש, מקומיים או מחוזיים, וכן השתתפות בכנס חיפה, אינן כלולות במכסת שבעת ימי ההשתלמות שלהם הוא זכאי.
3. השתתפות בהשתלמויות בנושא "כתיבת פסקי-דין" ו"התנהלות דיונית" פתוחה לכל. מעבר לכך, כל שופט ורשם, מהשנה השלישית לכהונתו, יוזמן להשתתף בהן לפחות פעם אחת, על פי שיקול דעת המרכז, בהתאם להפניית נשיאי בתי המשפט ובתי הדין לעבודה.
4. כל שופט העוסק בתיקים פליליים יידרש להשתתף בשנת 2019 (ככל שטרם השתתף בעבר) בהשתלמות בנושא "עבירות מין וסחר בבני אדם". השתתפות בהשתלמות זו לפי זימון של המרכז היא מעבר לשבעת ימי ההשתלמות שלהן זכאי כל שופט.
5. למרכז שמור שיקול הדעת במקרים חריגים לאשר לשופט או רשם היקף שונה של ימי השתלמות בשנה.

שופטים בדימוס ושופטים בשבתון:

שופט בדימוס וכן שופט בשבתון יהיו רשאים להשתתף בהשתלמויות לפי הפירוט הבא:

1. **שופט בדימוס שמכהן כשופט עמית** - זכאי לבקש להשתתף בשבעה ימי השתלמות אשר ייחשבו כימי עבודה. ההשתתפות בהשתלמויות ערכאיות תבוא במניין שבעת הימים.
2. **שופט בדימוס שאינו מכהן כשופט עמית** - זכאי לבקש להשתתף בהשתלמות אחת על חשבון מערכת בתי המשפט. בקשת שופט

- בדימוס להשתתף בהשתלמויות נוספות תעשה כפוף להסכמתו לשאת בכל עלויות התקורות המשתנות הנגזרות מהשתתפותו (לינות, ארוחות וכיבוד). בכל מקרה מובהר כי רישומו של שופט בדימוס להשתלמויות נוספות יהיה על בסיס מקום פנוי בהשתלמות.
3. **שופט בדימוס אשר עובד כעורך דין פעיל** - אינו רשאי להשתתף בהשתלמויות המרכז.
  4. **שופט בדימוס שמשמש כמנהל מקצועי של השתלמות** - השתלמות שבה משמש שופט בדימוס כמנהל מקצועי לא תיספר במסגרת זכאותו של השופט בדימוס להשתתף בהשתלמויות המרכז.
  5. **שופט בדימוס שמוזמן ליתן הרצאה בהשתלמות** - על שופט בדימוס שמוזמן ליתן הרצאה במסגרת השתלמות כלשהי, יחולו הכללים החלים בעניינם של מרצים המוזמנים על ידי המרכז.
  6. **שופט בדימוס שמוזמן להשתתף בהשתלמות של בית משפט ערכאתי שבו כיהן (עבודה, משפחה, נוער, תעבורה)** - השתלמות זו תבוא במניין ההשתלמויות שלהן הוא זכאי בהתאם לכללים שפורטו בסעיפים 1 עד 5 שלעיל.
  7. **שופט בשבתון (כולל שבתון לפני פרישה) המבקש להשתתף בהשתלמות** - על שופט בשבתון המבקש להשתתף בהשתלמות יחולו הכללים החלים על שופט מכהן (זכאות לבקש להשתתף בשבעה ימי השתלמות בשנה). כל השתלמות נוספת מעל מכסה זו תהא על חשבון ימי החופשה של השופט, לפי שיקול דעת המרכז ובאישור נשיא בית המשפט או בית הדין שבו מכהן השופט.

פרק ב' - הנחיות מיוחדות לשופטים ורשמים חדשים

1. שופט חדש, רשם בכיר חדש ורשם חדש של בית הדין לעבודה או בית משפט שלום, נדרש **כחובה** להשתתף לאחר מינויו בהשתלמויות החובה הבסיסיות לשופט חדש בלבד.
2. שופט חדש המיועד לטפל בתיקי נזיקין נדרש **כחובה** להשתתף בנוסף להשתלמויות החובה הבסיסיות, בהשתלמות בנושא חישוב פיצויים (בהיקף מצטבר של עד ששה ימי השתלמות).
3. שופט חדש המיועד לטפל בתיקים פליליים, נדרש **כחובה** להשתתף בנוסף להשתלמויות החובה הבסיסיות, בהשתלמות בנושא "עבירות מין וסחר בבני אדם", ובהשתלמות בנושא "ענישה בפלילים" (בהיקף של שלושה ימים כל אחת). כמו כן, נדרש השופט להשתתף סמוך לאחר מינויו בהכשרה חד-יומית בענייני נוער.
4. שופט חדש בבתי המשפט לנוער ובבתי המשפט לתעבורה נדרש **כחובה** להשתתף בנוסף להשתלמויות החובה הבסיסיות וכשופט העוסק בתיקים פליליים, בהשתלמות בנושא "ענישה בפלילים" (בהיקף של שלושה ימים). בנוסף לכך, נדרש השופט להשתתף כחובה בהשתלמות השנתית לערכאה זו (בהיקף של שלושה ימים).
5. שופט ורשם חדש בבתי המשפט לענייני משפחה וכן שופט ורשם חדש בבתי הדין לעבודה נדרשים להשתתף בהשתלמות השנתית לערכאה זו (בהיקף של שלושה ימים), וכן ביום עיון ייעודי.

10. מובהר שבמקרים שבהם הביקוש להשתתפות מסוימת יעלה על ההיצע, יתכן שחלק מהבקשות לא תאושרנה. במקרה כזה יתאפשר לשופט או לרשם לבקש להשתתף בהשתלמויות חלופיות מבין ההשתלמויות שנשארו פתוחות. השיבוץ להשתלמויות אלו יעשה על בסיס "כל הקודם זוכה".
11. היקף ההשתלמויות נקבע במסגרת תקציב המרכז. במקרה של שינויים תקציביים או אירועים בלתי צפויים - לרבות רישום בחסר של משתתפים להשתלמות כלשהי - יתכן ויחולו שינויים בלוח ההשתלמויות, לרבות ביטול או קיצור של השתלמויות.
12. ככלל, ולמעט מקרים חריגים, פעילות הדרכה מתוכננת של המרכז לא תתקיים בפועל ככל שמספר הנרשמים יהיה נמוך מ-30 וזאת למעט בהשתלמויות להקניית מיומנות או בנסיבות חריגות אחרות לפי שיקול דעת המרכז. מספר המשתתפים המקסימלי בהשתלמויות יוגבל ככלל ל-50 משתתפים וזאת למעט במקרים חריגים, המצדיקים לסטות מכך, לפי שיקול דעת מנהל המרכז.
13. לנוחיותכם, רשימת ההשתלמויות וימי העיון תפורט בהמשך גם באתר האינטרא-נט של המרכז במסגרת פורטל השופטים.

פרק ד' - נהלים כלליים

1. **שעת התחלת הפעילות:** בהתאם להחלטת מועצת המרכז, למעט במקרים חריגים, ההתכנסות בכל אחת מההשתלמויות או ימי העיון היא בין השעות 09:00 עד 10:00. הפעילות תתחיל בשעה **10:00** בדיוק.
2. **שעת סיום פעילות ביום האחרון להשתלמות:** בהתאם להחלטת מועצת המרכז, למעט במקרים חריגים, היום האחרון של השתלמות (במקרה שמדובר בהשתלמות בת מספר ימים) יהיה ללא מנוחת צהרים, והוא יסתיים בשעה **16:00 לערך**. **יום עיון יסתיים, ככלל, לא לפני השעה 17:00.**
3. **לינה:** ככלל, מערכת בתי המשפט נושאת בהוצאות השהייה של השופטים והרשמים בתפוסה של שני משתלמים בכל חדר. במקרים חריגים, ועל פי אישור מפורש ומראש של צוות המרכז, ממומנת גם התוספת ללינה בחדר בתפוסת יחיד. משתלם המעוניין ללון בחדר אירוח ליחיד או בחדר מנוחה יידרש לתוספת תשלום אשר תשלום בידיו ישירות למלון בסוף ההשתלמות, ובגין כל ימי השהות.
4. **שינוי או ביטול הזמנת תנאי אירוח:** לפי תנאי ההתקשרות עם מתקן האירוח, כל פעילות של המרכז שנעשית במלון מתומחרת בנפרד (לינה - לפי סוגי החדרים המבוקשים; ארוחות; כיבודים וכד'), ותחת תנאי ביטול נוקשים שבצד סנקציות כספיות משמעותיות בגין כל ביטול או שינוי של הזמנה מקורית. כדי להימנע מקנסות ישלח למשתלמים טופס התחייבות לפני כל השתלמות. אנא הקפידו לפני כל השתלמות לעדכן את המרכז אם קיים שינוי ביחס להזמנתכם המקורית כפי שצוינה בטופס הרישום להשתלמויות. אי עדכון במועד יכול להביא לחיוב כספי של המשתלם.
5. **איסור השתתפות בני משפחה או נלווים בהשתלמות:** לפי החלטת המרכז אין לאפשר השתתפות או להזמין בני משפחה או מוזמנים אחרים להשתלמויות, לרבות לשהייה במלון, אף לא בתוספת תשלום, אלא בנסיבות מיוחדות ובאישור מראש של המרכז.

6. רשם בכיר חדש ורשם בתי-משפט השלום נדרשים, במהלך חמש השנים הראשונות לכהונתם, להשתתף בנוסף להשתלמויות החובה הבסיסיות, גם ביום העיון השנתי לרשמים בכירים ולרשמים.
7. שופט חדש, רשם בכיר חדש ורשם נדרשים להשתתף בהשתלמויות החובה שצוינו בפרק זה, סמוך ככל שניתן לאחר מינוים ובהתאם לתכנית ההשתלמויות. שופט חדש, רשם בכיר חדש ורשם חדש שנשארו להם להשלים בשנה השנייה לכהונתם השתלמות חובה אחת שאינה ערכאית - יהיו זכאים לבחור השתלמויות נוספות ביתרת השנה בהיקף של הפרש בין שבעה ימים למשך ההשתלמות שנתרה להם.

פרק ג' - נהלי רישום ושיבוץ להשתלמויות

1. הגשת בקשות לרישום לפעילויות השונות תעשה באמצעות טופס ההרשמה המצורף לחוברת זו. על הטופס להיות מאושר בידי נשיא בית המשפט/בית הדין.
2. **המועד האחרון להרשמה, על דרך של הגעת טופס ההרשמה מאושר בידי נשיא בית המשפט או בית הדין למשרדי המרכז, הוא עד ליום 24.5.2018. רישום לאחר מועד זה הוא על בסיס מקום פנוי.**
3. על המשתלם לוודא שטפסי ההרשמה המלאים יגיעו ללשכת נשיא בית המשפט/בית הדין במועד.
4. המלצת נשיא בית המשפט/בית הדין ביחס לכל בקשה ובקשה תינתן בכתב בטופס ההרשמה עצמו.
5. כלל טפסי הרישום, לרבות המלצות ואישור נשיאי בתי המשפט/בתי הדין לכל בקשה, יועברו בצורה מרוכזת למרכז על ידי מנהלות הלשכה של הנשיאים.
6. **טופס הרשמה שיוגש למרכז ללא אישור נשיא בית המשפט/בית הדין הרלוונטי לא יטופל ויוחזר לשולחו. הוראה זו אינה חלה על בקשות השתתפות של שופטים בדימוס.**
7. החלטות סופיות של המרכז בדבר שיבוץ להשתלמויות וימי העיון צפויים להישלח עוד לפני היציאה לפגרה.
8. שיבוץ השופטים והרשמים בהשתלמויות יעשה לפי שיקול הדעת המקצועי של המרכז. בין היתר, ישקלו לעניין זה השיקולים הבאים: המלצות נשיאי בתי המשפט ובתי הדין; הצרכים המתודולוגיים של ההשתלמויות והרכב המשתלמים בהן; מידת ההתאמה בין תכני ההשתלמויות לתחומי הפעילות של השופטים והרשמים; מידת התועלת שכל משתתף עשוי להפיק מן ההשתלמות; מגוון ההשתלמויות שבהן השתתף השופט או הרשם בעבר; החשיבות של שילוב שופטים ורשמים מערכאות שונות בכל השתלמות (אלא אם מדובר בהשתלמות לקהל יעד ייחודי); צרכי העבודה ותוכניות העבודה של מערכת בתי המשפט; וכן היבטים לוגיסטיים הקשורים למקום ההשתלמויות.
9. במקרים מסוימים המרכז יזום פניות לשופטים להשתתף בהשתלמות זו או אחרת.

לוח השתלמויות כרונולוגי

חודש	תאריכים	שם ההשתלמות	ניהול מקצועי	מס' ימי השת' / מספר השתלמות	עמוד בחוברת
ינואר	09.01.2019	יום עיון לשופטי משפחה בנושא אפוסטרופות	השופטת ורדה פלאוט וסגנית הנשיאה השופטת רבקה מקייס	1	1-2019
	10.01.2019	משפט עברי שווה לכל נפש	השופט ניל הנדל	1	2-2019
	13.01.2019-18.01.2019	מרכז הערכה לעו"ד מועמדים למשרת שיפוט	יקבע בהמשך	6	3-2019
	20.01.2019-22.01.2019	עבירות מין וסחר בבני אדם	סגן הנשיא השופט גלעד נויטל	3	4-2019
	23.01.2019-24.01.2019	משפט וסביבה בישראל	השופטת רחל ברקאי והשופט דניאל פיש	2	5-2019
	28.01.2019	סוגיות עדכניות בעבודת הרשמים והרשמים הבכירים	השופט אבי שליו והרשם הבכיר אבי כהן	1	6-2019
	29.01.2019-31.01.2019	סוגיות בדיני עבודה	הנשיאה השופטת ורדה וירט לבנה, השופטת סיגל דוידוב מוטולה והשופטת ד"ר חנה אופק גנדלר	3	7-2019
	03.02.2019-05.02.2019	התנהלות דיונית	הנשיא (בדימ') השופט משה גל והשופטת דפנה בלטמן-קדראי	3	8-2019
	11.02.2019	יום עיון - מטבעות דיגיטליים	הנשיא השופט ד"ר אברהם אברהם והשופט (בדימ') ד"ר אברהם טנגבוים	1	9-2019
	פברואר	12.02.2019-14.02.2019	שופטים ורשמים חדשים חלק ג' (המשך לחלקים א' ו-ב' מ-2018)	סגן הנשיא השופט רון סוקול, סגנית הנשיא השופטת רות לורר, השופט אריאל ואגו והשופט רם יונגרד	3
19.02.2019-21.02.2019		תיאוריות ופרקטיקות בקבלת החלטות ותורת המשחקים	השופט (בדימ') פרופ' עודד מודריק והשופט (בדימ') ד"ר אברהם טנגבוים	3	11-2019
24.02.2019-25.02.2019		התיישנות	השופט יצחק עמית והשופט טל חבקין	2	12-2019
26.02.2019-28.02.2019		המשפט הפלילי מבט מעודכן	השופט בני שגיא וסגן הנשיא השופט צחי עוזיאל	3	13-2019

פרק ה' - ביטולי השתלמות בהשתלמויות ימי עיון

1. בהתאם להנחיות נשיאת בית המשפט העליון, אין לבטל השתלמות בהשתלמות באופן מלא או חלקי, ואין לעזוב בטרם הסתיימה השתלמות אלא מסיבה מוצדקת, בנסיבות אישיות בלתי צפויות ובאישור הנשיא של בית המשפט/בית הדין שבו מכהן השופט או הרשם. טעמים של עומס עבודה או טיפול בתיקי בית המשפט אינם עילה לביטול השתלמות, עזיבתה בטרם הסתיימה או לשינוי מתכונת האירוח שהוזמנה.
2. שופט או רשם המבטל את השתלמותו בהשתלמות פלונית סמוך למועד ההשתלמות, תופס את מקומו של שופט או רשם אחר שביקש להשתתף בהשתלמות ונענה בשלילה. על כן, הנכם מתבקשים לעשות כל מאמץ להשתתף בהשתלמות שאליה נרשמתם ולהישאר בה עד תומה.
3. ככל שמסיבה כלשהי אין באפשרותכם להגיע להשתלמות או ליום העיון ברגע האחרון, עקב נסיבות אישיות בלתי צפויות, עליכם להודיע על כך ללא דיחוי לנציג המרכז שמלווה את הפעילות בצירוף עמדת הנשיא של בית המשפט/בית הדין לעבודה שבו אתם מכהנים (ככל שהדבר מתאפשר מראש; ואם לא כן - בדיעבד).
4. שופט או רשם שנאלץ מסיבות בלתי צפויות לעזוב את ההשתלמות או יום העיון בטרם הסתיימו, יודיע על כך למנהל המקצועי של ההשתלמות או יום העיון ולנציג המרכז המלווה את הפעילות.
5. שופט או רשם המבקש לבטל השתלמותו בהשתלמות או ביום עיון (באופן מלא או חלקי) או לערוך שינויים בהזמנת החדר ששוריין עבורו לפי בקשה קודמת שלו, מתבקש להודיע על כך בכתב לצוות המרכז עד עשרה ימים לפני מועד ההשתלמות או יום העיון. למעט מקרים חריגים, הודעה לאחר מועד זה מחייבת את המרכז בתשלום קנס כספי בגין החדר שהוזמן עבור השופט או הרשם (ככל והתבקש על ידו לשריין חדר כזה). במקרה של הודעה שלא במועד, ייתכן שהשופט או הרשם שביקש לשנות או לבטל את הזמנת החדר ששוריין עבורו יחויב בסכומי החיוב שיחולו על הנהלת בתי המשפט, בהתאם להסכם ההתקשרות מול מתקן האירוח. בכל מקרה יחויב השופט או הרשם לשאת בתשלום בגין סכומי ההשתלמות העצמית של החדר ששוריין עבורו לבקשתו, ככל שחלה השתלמות כאמור. התשלום יבוצע בסיוע צוות המרכז, במישרין למתקן האירוח או באמצעות ניכוי ממשכורתו של השופט או הרשם.

חודש	תאריכים	שם ההשתלמות	ניהול מקצועי	מס' ימי השת' / מספר השתלמות	עמוד בחוברת
מאי	19.05.2019-21.05.2019	כתיבת פסקי דין	השופטת ענת ברון והנשיא השופט ד"ר יגאל מרזל	3	49
	26.05.2019-31.05.2019	מרכז הערכה לעו"ד מועמדים למשרת שיפוט	יקבע בהמשך	6	22
	28.05.2019-30.05.2019	פסיכולוגיה פסיכיאטרית ומשפט	השופט ניל הנדל והשופטת יעל רז לוי	3	50
יוני	12.06.2019-13.06.2019	נשיאים וסגני נשיאים	נשיאת בית המשפט העליון השופטת אסתר חיות	2	51
	16.06.2019-18.06.2019	קטינים ונוער	הנשיאה השופטת גלית יוגוצקי מור, השופטת אילנית אימבר והשופט יניב בוקר	2	52
	19.06.2019-20.06.2019	המשפט המנהלי בבתי המשפט לעניינים מנהלים	השופט עוזי פוגלמן והשופטת פרופ' דפנה ברק ארז	3	53
	23.06.2019-24.06.2019	חישוב פיצויים ב'	השופט ארנון דראל והשופטת עירית כהן	2	54
	25.06.2019-27.06.2019	סוגיות בידיני תעבורה	השופטת טלי חיימוביץ וסגן הנשיא השופט גיל קרזבום	3	55
יולי	01.07.2019	יום עיון- בטחון סוציאלי – שופטי בתי הדין לעבודה	השופטת סיגל דוידוב מוטולה והשופטת חנה טרכטינגוט	1	56
	02.07.2019-04.07.2019	המאבק בשחיתות שלטונית	השופט מנחם (מני) מזוז והשופט ד"ר אהד גורדון	3	56
	07.07.2019-08.07.2019	מתן פסק דין באולם בית המשפט	יקבע בהמשך	2	57
	12.09.2019	יום עיון משפט ואומנות	השופטת הדס עובדיה והשופטת שרון צנציפר הלפמן	1	59
	15.09.2019-20.09.2019	מרכז הערכה לעו"ד מועמדים למשרת שיפוט	יקבע בהמשך	6	22
ספטמבר	15.09.2019-17.09.2019	נדיקין למתקדמים	השופטת יעל וילנר	3	60
	18.09.2019-19.09.2019	ארגז כלים למנהלים מקצועיים של השתלמות	המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים	2	61
	22.09.2019-24.09.2019	ענישה בפליליים	סגן הנשיא השופט גלעד נויטל	3	62

חודש	תאריכים	שם ההשתלמות	ניהול מקצועי	מס' ימי השת' / מספר השתלמות	עמוד בחוברת
מרץ	03.03.2019-08.03.2019	מרכז הערכה לעו"ד מועמדים למשרת שיפוט	יקבע בהמשך	6	22
	03.03.2019-05.03.2019	חישוב פיצויים א'	השופט ארנון דראל והשופטת עירית כהן	3	35
	06.03.2019-07.03.2019	סוגיות אקטואליות בסדר הדין האזרחי - אתגרי הפרוצדורה האזרחית במאה ה 21	נשיא בית המשפט העליון (בדימ') השופט ד"ר אשר דן גרוניס ופרופ' מיכאל קרייני	2	36
	11.03.2019-13.03.2019	בריאות רפואה ומשפט	השופט רם וינוגרד והשופט דורי ספיבק	3	37
	14.03.2019	ראיות מדעיות – ביקור במחלקה לזיהוי פלילי	השופט ד"ר אחיקם סטולר	1	38
	25.03.2019	יום עיון בנושא הזנות בישראל	סגנית הנשיא השופטת אסתר הלמן	1	39
	26.03.2019-28.03.2019	ראיות מדעיות וטכנולוגיות	השופט ד"ר אחיקם סטולר	3	40
	01.04.2019-03.04.2019	המשפט האזרחי במרחב הדיגיטלי	השופטת ד"ר מיכל אגמון גונן ופרופ' ניבה אלקין קורן	3	41
	04.04.2019	יום עיון - חישוב פיצויים בתביעות תלויים ועזבון	השופט ארנון דראל והשופטת עירית כהן	1	42
	07.04.2019-09.04.2019	סוגיות בידיני משפחה	השופטת ורדה פלאוט וסגן הנשיא השופט אסף זגורי	3	43
אפריל	10.04.2019-11.04.2019	סוגיות מתקדמות בסדר הדין הפלילי	השופט ד"ר עמי קובו ופרופ' אורן גזל אייל	2	44
	05.05.2019	יום עיון – ממוני הדרכה בבתי המשפט ובבתי הדין	המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים	1	46
	13.05.2019-14.05.2019	סוגיות מעודכנות בידיני ראיות	הנשיאה (בדימ') השופטת בלהה גלאור וסגנית הנשיא השופטת טל לוי מיכאלי	2	47
	15.05.2019-16.05.2019	כנס חיפה	המשנה לנשיא (בדימ') השופט ד"ר שלמה לוי	2	48

השתלמויות תלת יומיות

עמוד בחוברת	מספר	מס' ימי השת' השת'	ניהול מקצועי	שם ההשתלמות	תאריכים
23	4-2019	3	סגן הנשיא השופט גלעד נויטל	עבירות מין וסחר בבני אדם	20.01.2019-22.01.2019
26	7-2019	3	הנשיאה השופטת ורדה וירט לבנה, השופטת סיגל דוידוב מוטולה והשופטת ד"ר חנה אופק גנדלר	סוגיות בדיני עבודה	29.01.2019-31.01.2019
27	8-2019	3	הנשיא (בדימ') השופט משה גל והשופטת דפנה בלמן-קדראי	התנהלות דיונית	03.02.2019-05.02.2019
29	10-2019	3	סגן הנשיא השופט רון סוקול, סגנית הנשיא השופטת רות לורך, השופט אריאל ואגו והשופט רם וינוגרד	שופטים ורשמים חדשים חלק ג' (המשך לחלקים א' ו-ב' מ-2018)	12.02.2019-14.02.2019
31	11-2019	3	השופט (בדימ') פרופ' עודד מודריק והשופט (בדימ') ד"ר אברהם טננבוים	תיאוריות ופרקטיקות בקבלת החלטות ותורת המשחקים	19.02.2019-21.02.2019
34	13-2019	3	השופט בני שגיא וסגן הנשיא השופט צחי עוזיאל	המשפט הפלילי מבט מעודכן	26.02.2019-28.02.2019
35	15-2019	3	השופט ארנון דראל והשופטת עירית כהן	חישוב פיצויים א'	03.03.2019-05.03.2019
37	17-2019	3	השופט רם וינוגרד והשופט דורי ספיבק	בריאות רפואה ומשפט	11.03.2019-13.03.2019
40	20-2019	3	השופט ד"ר אחיקם סטולר	ראיות מדעיות וטכנולוגיות	26.03.2019-28.03.2019
41	21-2019	3	השופטת ד"ר מיכל אגמון גונן ופרופ' ניבה אלקין קורן	המשפט האזרחי במרחב הדיגיטלי	01.04.2019-03.04.2019
43	23-2019	3	השופטת ורדה פלאוט וסגן הנשיא השופט אסף זגורי	סוגיות בדיני משפחה	07.04.2019-09.04.2019
49	28-2019	3	השופטת ענת ברון והנשיא השופט ד"ר יגאל מרזל	כתיבת פסקי דין	19.05.2019-21.05.2019
50	30-2019	3	השופט ניל הנדל והשופטת יעל רז לוי	פסיכולוגיה פסיכיאטריה ומשפט	28.05.2019-30.05.2019
52	32-2019	3	הנשיאה השופטת גלית ויגוצקי מור, השופטת אילנית אימבר והשופט יניב בוקר והשופטת אילנית אימבר	קטינים ונוער	16.06.2019-18.06.2019

עמוד בחוברת	מספר השתלמות	מס' ימי השת' השת'	ניהול מקצועי	שם ההשתלמות	תאריכים	חודש
63	44-2019	1	השופט שאול שוחט	יום עיון בנושא אלימות במשפחה	28.10.2019	אוקטובר
29	45-2019	3	סגן הנשיא השופט רון סוקול, סגנית הנשיא השופטת רות לורך, השופט אריאל ואגו והשופט רם וינוגרד	שופטים ורשמים חדשים חלק א'	29.10.2019-31.10.2019	
64	46-2019	2	הנשיאה השופטת רוית יפה כץ, השופטת גילת שליו וסגן הנשיא השופט צחי עוזיאל	המאבק באלימות	03.11.2019-04.11.2019	נובמבר
65	47-2019	3	יקבע בהמשך	תקשורת בין אישית באולם בית המשפט	05.11.2019-07.11.2019	
66	48-2019	3	השופט (בדימ') צבי זילברטל, השופט משה בר-עם והשופטת תמר אברהמי	פשרה ופישור	12.11.2019-14.11.2019	
68	49-2019	3	הנשיא השופט איתן אורנשטיין וסגנית הנשיא השופטת רות לורך	מיומנויות מתקדמות בניהול עבודת השופט	19.11.2019-21.11.2019	
69	50-2019	2	השופטת פרופ' דפנה ברק ארז ופרופ' צבי טריגר	משפט וספרות	24.11.2019-25.11.2019	דצמבר
70	51-2019	3	השופט פרופ' עופר גרוסקופף	חידושים במשפט אזרחי	03.12.2019-05.12.2019	
22	52-2019	6	יקבע בהמשך	מרכז הערכה לעו"ד מועמדים למשרת שיפוט	08.12.2019-13.12.2019	
71	53-2019	2	השופט נעם סולברג והשופטת אביגיל כהן	סוגיות בלשון הרע	08.12.2019-09.12.2019	
29	54-2019	3	סגן הנשיא השופט רון סוקול, סגנית הנשיא השופטת רות לורך, השופט אריאל ואגו והשופט רם וינוגרד	שופטים ורשמים חדשים חלק ב'	10.12.2019-12.12.2019	
72	55-2019	3	השופטת (בדימ') אורית אפעל גבאי והנשיאה השופטת אבירה אשקלוני	כלים להתמודדות עם לחץ ושחיקה	15.12.2019-17.12.2019	

השתלמויות דו-יומיות

תאריכים	שם ההשתלמות	ניהול מקצועי	מס' ימי השת' / מספר	עמוד בחוברת
23.01.2019-24.01.2019	משפט וסביבה בישראל	חדש	2 / 5-2019	24
24.02.2019-25.02.2019	התיישנות	חדש	2 / 12-2019	32
06.03.2019-07.03.2019	סוגיות אקטואליות בסדר הדין האזרחי- אתגרי הפרוצדורה האזרחית במאה ה 21	חדש	2 / 16-2019	36
10.04.2019-11.04.2019	סוגיות מתקדמות בסדר הדין הפלילי	חדש	2 / 24-2019	44
13.05.2019-14.05.2019	סוגיות מעודכנות בדיני ראיות	חדש	2 / 26-2019	47
15.05.2019-16.05.2019	כנס חיפה	חדש	2 / 27-2019	48
12.06.2019-13.06.2019	נשיאים וסגני נשיאים	חדש	2 / 31-2019	51
19.06.2019-20.06.2019	המשפט המנהלי בבתי המשפט לעניינים מנהליים	חדש	2 / 33-2019	53
23.06.2019-24.06.2019	חישוב פיצויים ב'	חדש	2 / 34-2019	54
07.07.2019-08.07.2019	מתן פסק דין באולם בית המשפט	חדש	2 / 38-2019	57
18.09.2019-19.09.2019	ארגז כלים למנהלים מקצועיים של השתלמות	חדש	2 / 42-2019	61
03.11.2019-04.11.2019	המאבק באלימות	חדש	2 / 46-2019	64
24.11.2019-25.11.2019	משפט וספרות	חדש	2 / 50-2019	69
08.12.2019-09.12.2019	סוגיות בלשון הרע	חדש	2 / 53-2019	71

תאריכים	שם ההשתלמות	ניהול מקצועי	מס' ימי השת' / מספר	עמוד בחוברת
25.06.2019-27.06.2019	סוגיות בדיני תעבורה	חדש	3 / 35-2019	55
02.07.2019-04.07.2019	המאבק בשחיתות שלטונית	חדש	3 / 37-2019	56
15.09.2019-17.09.2019	נזיקין למתקדמים	חדש	3 / 41-2019	60
22.09.2019-24.09.2019	ענישה בפליליים	חדש	3 / 43-2019	62
29.10.2019-31.10.2019	שופטים ורשמים חדשים חלק א'	חדש	3 / 45-2019	29
05.11.2019-07.11.2019	תקשורת בין אישית באולם בית המשפט	חדש	3 / 47-2019	65
12.11.2019-14.11.2019	פשרה ופישור	חדש	3 / 48-2019	66
19.11.2019-21.11.2019	מיומנויות מתקדמות בניהול עבודת השופט	חדש	3 / 49-2019	68
03.12.2019-05.12.2019	חידושים במשפט אזרחי	חדש	3 / 51-2019	70
10.12.2019-12.12.2019	שופטים ורשמים חדשים חלק ב'	חדש	3 / 54-2019	29
15.12.2019-17.12.2019	כלים להתמודדות עם לחץ ושחיקה	חדש	3 / 55-2019	72

השתלמויות מיומנות

עמוד בחוברת	מספר	מס' ימי השת' השת'	ניהול מקצועי	שם ההשתלמות	תאריכים
27	8-2019	3	הנשיא (בדימ') השופט משה גל והשופטת דפנה בלטמן-קדראי	התנהלות דיונית	03.02.2019-05.02.2019
46	25-2019	1	המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים	יום עיון – ניהול הדרכה ולמידה לממוני הדרכה	05.05.2019
49	28-2019	3	השופטת ענת ברון והנשיא השופט ד"ר יגאל מרזל	כתיבת פסקי דין	19.05.2019-21.05.2019
57	38-2019	2	יקבע בהמשך	מתן פסק דין באולם בית המשפט	07.07.2019-08.07.2019
61	42-2019	2	המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים	ארגז כלים למנהלים מקצועיים של השתלמויות	18.09.2019-19.09.2019
65	47-2019	3	יקבע בהמשך	תקשורת בין אישית באולם בית המשפט	05.11.2019-07.11.2019
66	48-2019	3	השופט (בדימ') צבי זילברטל, השופט משה בר-עם והשופטת תמר אברהמי	פשרה ופישור	12.11.2019-14.11.2019
68	49-2019	3	הנשיא השופט איתן אורנשטיין וסגנית הנשיא השופטת רות לורך	מיומנויות מתקדמות בניהול עבודת השופט	19.11.2019-21.11.2019
72	55-2019	3	השופטת (בדימ') אורית אפעל גבאי והנשיאה השופטת אבירה אשקלוני	כלים להתמודדות עם לחץ ושחיקה	15.12.2019-17.12.2019

ימי עיון

עמוד בחוברת	מספר	מס' ימי השת' השת'	ניהול מקצועי	שם ההשתלמות	תאריכים
20	1-2019	1	השופטת ורדה פלאוט וסגנית הנשיאה השופטת רבקה מקייס	יום עיון לשופטי משפחה בנושא אפטרופסות	09.01.2019
21	2-2019	1	השופט ניל הנדל	משפט עברי שווה לכל נפש	10.01.2019
25	6-2019	1	השופט אבי שליו והרשם הבכיר אבי כהן	סוגיות עדכניות בעבודת הרשמים והרשמים הבכירים	28.01.2019
28	9-2019	1	הנשיא השופט ד"ר אברהם אברהם והשופט (בדימ') ד"ר אברהם טננבוים	יום עיון – מטבעות דיגיטליים	11.02.2019
38	18-2019	1	השופט ד"ר אחיקם סטולר	ראיות מדעיות – ביקור במחלקה לזיהוי פלילי	14.03.2019
39	19-2019	1	סגנית הנשיא השופטת אסתר הלמן	יום עיון בנושא הזנות בישראל	25.03.2019
42	22-2019	1	השופט ארנון דראל והשופטת עירית כהן	יום עיון - חישוב פיצויים בתביעות תלויים ועזבון	04.04.2019
46	25-2019	1	המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים	יום עיון – ממוני הדרכה בבתי המשפט ובבתי הדין	05.05.2019
56	36-2019	1	השופטת סיגל דוידוב מוטולה, השופטת חנה טרכטינגוט	יום עיון- בטחון סוציאלי –בתי הדין לעבודה	01.07.2019
59	39-2019	1	השופטת הדס עובדיה והשופטת שרון צנציפר הלפמן	יום עיון משפט ואומנות	12.09.2019
63	44-2019	1	השופט שאול שוחט	יום עיון בנושא אלימות במשפחה	28.10.2019

יום עיון לשופטי משפחה בנושא אפוטרופסות

מספר ההשתלמות

1-2019

תאריך ההשתלמות

9.1.2019

המנהלות המקצועיות של ההשתלמות

השופטת ורדה פלאוט, בית המשפט המחוזי, מרכז-לוד

השופטת רבקה מקייס, סגנית נשיא בית המשפט לענייני משפחה, מחוז מרכז

מטרות ונושאי ההשתלמות

יום העיון יתמקד בנושא האפוטרופסות. זאת נוכח התיקון הנרחב והמהותי שבוצע בחוק הכשרות המשפטית והאפוטרופסות, תשכ"ב-1962. במסגרתו יוצגו השינויים בחוק וכן השלכותיהם על ציבור האנשים עם מוגבלות.

ביום עיון זה נתמקד בשלושה נושאים עיקריים בתחום:

1. השיקולים הנדרשים בעת מתן החלטה בעניין מקום שהותו של אדם הנזקק לאפוטרופסות: בביתו או במסגרת סיעודית, יכולת האדם להביע רצונו, עמדת בני המשפחה, עמדת המדינה, ועוד.
2. התמודדות עם הצורך במיני אפוטרופוס ושאלת זהות האפוטרופוס במשפחות בסכסוך: צורך במתן צווי הגנה, הסדרת המפגשים בין הנזקק לבין קרובי המשפחה ועוד.
3. השפעת התיקון לחוק על התנהלות קשישים ואנשים עם מוגבלות: הפעלת יפוי כוח מתמשך ומיני תומך החלטות, ניתוח הפסיקה שתגבש עד למועד יום עיון זה.

שיטות הלימוד

הרצאות פרונטליות של מומחים בתחום הגריאטריה, הפסיכיאטריה והפסיכולוגיה; קבוצות דיון (פאנל) בהשתתפות אנשי מקצוע שיציגו עמדות ונקודות מבט שונות;

תבחן אפשרות לעריכת ביקור במוסד גריאטרי תוך שילוב הרצאות / קבוצות דיון בתחום הגריאטרי של צוות המקום (רופאים, אחיות, מטפלים בתחומים שונים).

קהל היעד

השתלמות חובה לשופטי בתי המשפט לענייני משפחה. ההשתלמות פתוחה לכלל השופטים המתעניינים בתחום.

משפט עברי שווה לכל נפש

מספר ההשתלמות

2-2019

תאריך ההשתלמות

10.1.2019

המנהל המקצועי של ההשתלמות

השופט ניל הנדל, בית המשפט העליון

מטרות ונושאי ההשתלמות

ליום העיון חמש מטרות מרכזיות: **האחת**, להעניק כלי חיפוש לשופט שאינו בעל רקע תורני, לשם חיפוש חומר בצורה ידידותית ואחראית.

השנייה, הצגת מפה ראשונית של מקורות המשפט העברי - הקשר בין התורה, המשנה, התלמוד; מיהם הראשונים והאחרונים; גופי הפסיקה המרכזיים - הרמב"ם, השולחן-ערוך ושו"תים עד לימינו; כוח התקדים.

השלישית, הצגת דוגמאות לשימושים שונים של המשפט העברי בפסיקת בתי המשפט בתחומי משפט שונים. **הרביעית**, שמיעת מומחים בתחום. **החמישית**, המחשת האפשרות לגשת לשיטת המשפט העברי על ידי דוגמה ותרגול.

במסגרת ההשתלמות ידונו הנושאים הבאים: מהו המשפט העברי - חלק מהמשפט המשווה, נכס תרבותי ולאומי, רלוונטי למונח "מדינה יהודית ודמוקרטית", חלק יישומי של חוק יסודות המשפט; הקושי בפנייה למשפט העברי, גם ביחס לשיטות משפטיות חוץ-ישראליות, זאת בשל חוסר הנגישות אליו, אופיו החוצה זמן ומקום, פערי ידע, סגנונו הייחודי, שפתו המורכבת, וכן העדר מפתחות ומנועי חיפוש זמינים בהכרח למי שאינו מתמצא בתחום.

שיטות הלימוד

הרצאות של שופטים, אנשי אקדמיה ומומחים. בהשתלמות צפוי תרגול ומתן אפשרות רחבה למשתתפים לשאול שאלות. כך על פי הכלל ששאלה שאיננה טובה היא רק זו שלא נשאלה.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לכלל השופטים, לרבות שופטים ללא רקע מיוחד במשפט העברי.

מרכז הערכה לעורכי-דין מועמדים למשרת שיפוט

מספרי המרכזים

3-2019

14-2019

29-2019

40-2019

52-2019

תאריכי המרכזים

מחזור ראשון: 13.1.2019 עד 18.1.2019

מחזור שני: 3.3.2019 עד 8.3.2019

מחזור שלישי: 26.5.2019 עד 31.5.2019

מחזור רביעי: 15.9.2019 עד 20.9.2019

מחזור חמישי: 8.12.2019 עד 13.12.2019

המנהלים המקצועיים של מרכזי הערכה

ייקבעו בהמשך

על מרכזי הערכה

מרכז הערכה הוא כלי אבחוני שמטרתו היא לעמוד על סגולות המועמדים ועל מידת התאמתם לשיפוט, לפי סעיף 11א לכללי השפיטה (סדרי העבודה של הוועדה לבחירת שופטים), התשמ"ד-1984. מספר המשתתפים בכל מרכז הערכה מוגבל ל-21 משתתפים. המרכזים מנוהלים על ידי צוותים של שלושה שופטים ומשתתפים בהם, ברגיל, שני פסיכולוגים תעסוקתיים וכן עורך-דין.

הוועדה לבחירת שופטים מקבלת את הערכות הצוותים על המשתתפים במרכז הערכה. הערכות שהן בעלות אופי של המלצה, תשמשנה לוועדה מקור נוסף, על שאר המקורות, כדי לבחון את מידת התאמתו של המועמד לכהונה שיפוטית.

במהלך מרכז הערכה המועמדים נפגשים עם שופטים, בין במסגרת ההרצאות ובין בקבוצות קטנות. המועמדים נדרשים לכתוב דוגמאות של פסקי-דין, להשתתף בסימולציות ובמשפטים מבוימים ולהתבטא בעל-פה. נערכות גם פגישות אישיות עם המועמד.

מרכזי הערכה מיועדים למועמדים שהגישו בקשה להתמנות לכהונה שיפוטית והם נערכים בתיאום עם הוועדה לבחירת שופטים.

עבירות מין וסחר בבני אדם

מספר ההשתלמות

4-2019

תאריך ההשתלמות

20.1.2019 עד 22.1.2019

המנהל המקצועי של ההשתלמות

השופט גלעד נויטל, סגן נשיא בית המשפט המחוזי, תל אביב-יפו

מטרות ונושאי ההשתלמות

ההשתלמות מבקשת להקנות ידע מעמיק בתחום עבירות המין והסחר בבני אדם. המשתלמים ייפגשו בהשתלמות עם האנשים העוסקים בחיי היום-יום בטיפול בסוג עבירות זה, ויישמעו באופן בלתי אמצעי קורבנות של עבירות אלה, בכדי להעמיק את נקודת המבט השיפוטית בנדון.

במסגרת ההשתלמות ייבחנו היבטים תיאורטיים ומעשיים של סוגיות בנושא עבירות המין וסחר בבני אדם, ובהן: שפיטה בעבירות מין - הערכת מהימנות של קורבן העבירה; ספק סביר בעבירות מין; חקירת ילדים; חקירת אנשים עם מוגבלויות נפשיות ושכליות; פגיעות מיניות במגזרים שונים; שירותי סיוע וטיפול לנפגעים; טיפול בגברים פוגעים; טראומה משנית - התמודדות השופט עם העיסוק בתחום עבירות המין; המאבק בתופעת הסחר בבני אדם באמצעות חקיקה והסדרים נוספים.

שיטות הלימוד

בהשתלמות יתקיימו הרצאות, פאנלים ושיח עם נפגעי תקיפה מינית.

קהל היעד

ההשתלמות היא חובה לשופטים חדשים המיועדים לטפל בתיקים פליליים ולשופטים העוסקים בתיקים פליליים וטרם השתתפו בהשתלמות זו. כן מוזמנים להשתתף בהשתלמות כלל השופטים.

מספר ההשתלמות

5-2019

תאריך ההשתלמות

23.1.2019 עד 24.1.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופטת רחל ברקאי, בית המשפט המחוזי, תל

אביב-יפו

השופט דניאל פיש, בית המשפט המחוזי, חיפה

מטרות ונושאי ההשתלמות

דיני איכות הסביבה תופסים מקום חשוב בעולם המשפט בשנים האחרונות. זאת בעקבות עלייה משמעותית בתודעה העולמית בדבר חשיבות הנושא, והשלכותיו על איכות חיינו ובריאותו של הציבור ועל הדורות הבאים. הדבר בא לידי ביטוי בהליכים מסוגים שונים, בכלל הערכאות השיפוטיות. השתלמות זו נועדה להציג בפני המשתתפים את הבעיות הסביבתיות המרכזיות בישראל והגישות השונות לפתרונן, ההתפתחויות בתחום המשפט הסביבתי וההגנה על משאבי הטבע ובעלי חיים. בהשתלמות נציג את עיקרי הרגולציה והפסיקה במשפט הישראלי בנושאי סביבה, תוך שימת הדגש על כלי האכיפה השונים, בתחומי המשפט הפלילי, האזרחי והמנהלי והיחס ביניהם.

כמו כן, נבקש להציג מגוון התפתחויות במשפט הסביבתי בארץ ובעולם, בתחומים השונים, וביניהן: התכנון הלאומי ויחסו להגנת הסביבה; תביעות נזיקיות בגין חשיפה לחומרים רעילים (Toxic Torts); חובות דיווח וולנטריות ומנדטוריות בנושאים סביבתיים; היבטים כלכליים ואחריות מוסדות פיננסיים (בנקים, חברות ביטוח, בתי השקעות וכיוצ"ב) בגין מפגעים סביבתיים; גישור סביבתי; שימוש בהליכים אזרחיים כמו תובענות ייצוגיות ו"קנסות אזרחיים" (Civil Penalties) ככלי לאכיפת דיני הסביבה; ניהול סיכונים סביבתיים (Environmental Risk Management); שמירת הטבע והתעללות בבעלי חיים ועוד. ההשתלמות תכלול גם מפגשים עם מנהלי מיזמים לשימור הסביבה, והקרנת סרטים בנושאי סביבה אקטואליים.

שיטות הלימוד

הרצאות פרונטאליות; פאנלים; סרטים.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לכלל השופטים.

סוגיות עדכניות בעבודת הרשמים והרשמים הבכירים

מספר ההשתלמות

6-2019

תאריך ההשתלמות

28.1.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט אבי שליו, בית משפט השלום, תל אביב-יפו

הרשם הבכיר אבי כהן, בית משפט השלום, תל

אביב-יפו

מטרות ונושאי יום העיון

יום העיון מיועד לרשמים ולרשמים בכירים וירכז נושאים מתחום עיסוקם. מאחר ובדרך כלל היקף התיקים המנוהלים בידי הרשמים הוא רחב, קיימת חשיבות לניהול יעיל וענייני של ההליך והדיונים, תוך שמירת הזכויות הדיוניות והמהותיות של הצדדים.

בהתאם לכך, יום העיון יעסוק בהתנהלות דיונית, לרבות ניהול ישיבה מקדמית, הסכמי פשרה ופסיקה לפי סעיף 79א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], תשמ"ד-1984 בתיקים המתנהלים לפני רשמים. בנוסף, ידונו סוגיות עדכניות בנושאים שהרשמים מרבים לעסוק בהם, כגון סעדים זמניים, תביעות קטנות, דיני שטרות ותיקי שיבוב וביטוח.

שיטות הלימוד

הרצאות פרונטאליות וכן קבוצות דיון שבמסגרתן ייבחנו סוגיות בנוגע להתנהלות דיונית בהיבטים המיוחדים לעבודת הרשמים.

קהל היעד

ההשתתפות ביום העיון היא **חובה** לרשמים בכירים בעלי ותק של עד חמש שנים. ההשתתפות פתוחה ומומלצת מעבר לכך לכל הרשמים, גם לבעלי ותק שמעבר לכך.

סוגיות בדיני עבודה

מספר ההשתלמות

7-2019

תאריך ההשתלמות

29.1.2019 עד 31.1.2019

המנהלות המקצועיות של ההשתלמות

השופטת ורדה וירט-לבנה, נשיאת בית הדין הארצי לעבודה

השופטת סיגל דוידוב-מוטולה, בית הדין הארצי לעבודה

השופטת ד"ר חנה אופק גנדלר, בית הדין הארצי לעבודה

מטרות ונושאי ההשתלמות

מטרת ההשתלמות היא לעדכן את שופטי ורשמי בתי הדין לעבודה במגמות חדשות ביחסי העבודה ובדיני העבודה, כפי שהן באות לידי ביטוי בחקיקה, בפסיקה, בספרות האקדמית ובמציאות בשטח. בהתאם, יידונו בהשתלמות נושאים מרכזיים בתחומי משפט העבודה הקיבוצי והאינדיבידואלי, תוך הצגה של חזית הידע והמחקר בתחום לפני המשתתפים.

הנושאים הספציפיים שיילמדו ייבחרו בסמוך להשתלמות, מתוך מגמה להביא לידי ביטוי את החידושים האחרונים ביותר. חלק אחר של ההשתלמות יוקדש להיבטים פרקטיים של עבודת השיפוט בבתי הדין לעבודה בדגש על מיומנויות השיפוט, בהתאם לצרכים שיעלו הנשיאים והשופטים.

שיטות הלימוד

הרצאות פרונטליות של אנשי אקדמיה, שופטים ובעלי תפקידים רלוונטיים; קבוצות דיון.

קהל היעד

השתלמות חובה לשופטי ורשמי בתי הדין לעבודה.

התנהלות דיונית

מספר ההשתלמות

8-2019

תאריך ההשתלמות

3.2.2019 עד 5.2.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

הנשיא (בדימוס) השופט משה גל

השופטת דפנה בלטמן-קדראי, בית המשפט המחוזי, מרכז-לוד

מטרות ונושאי ההשתלמות

העשייה השיפוטית המיטבית מחייבת הכשרה הן בתחומי המשפט השונים והן בתחומי השיפוט - מיומנות השיפוט וההתנהלות השיפוטית. מיומנויות השיפוט וההתנהלות השיפוטית אינן נלמדות במוסדות להכשרת משפטיים. מטרתה של ההשתלמות היא ללמד ולשפר את המיומנות בתחום זה. במהלך ההשתלמות ייחשפו המשתתפים לאתגרים ולדילמות מתחום ההתנהלות הדיונית ולמיומנויות השיפוט הנדרשות לשם התמודדות עמן. בהרצאות ובסדנאות שיועברו יוצגו כללים וכלים מתחומים אלה. בין היתר, יוקנו למשתתפים כלים בסיסיים לניהול יומן, ניהול זמן, ניהול אולם, תקשורת בין אישית באולם בית המשפט, ניהול תיקים וניהול משימות.

ההרצאות, הדיונים והסדנאות ינחו בידי שופטים מערכאות גבוהות ושופטים בדימוס אשר ישתפו את המשתתפים בתובנות שרכשו בשנות כהונתם; וכן בידי מומחים.

שיטות הלימוד

הרצאות פרונטליות מלוות בשאלות ותשובות; הרצאות מלוות בסרטים וסימולציות; סדנאות הכוללות ניתוח אירועים ודיונים בקבוצות דיון; דיונים מונחים במליאה.

קהל היעד

כלל השופטים מוזמנים להירשם להשתלמות זו. מעבר לכך, כל שופט מהשנה השלישית לכהונתו יוזמן להשתתף בה לפחות פעם אחת, על פי שיקול דעת המרכז, ובהתאם להפניית נשיאי בתי המשפט ובתי הדין לעבודה.

יום עיון - מטבעות דיגיטליים חדש

מספר ההשתלמות

9-2019

תאריך ההשתלמות

11.2.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט ד"ר אברהם אברהם, נשיא בית המשפט המחוזי, נצרת

השופט (בדימוס) ד"ר אברהם טננבוים

מטרות ונושאי ההשתלמות

המטבע הדיגיטלי הוא מוצר פיננסי חדש, שקיבל תאוצה תוך שנים אחדות. עניין לנו באמצעי תשלום שנוצר באמצעים טכנולוגיים, שערכו לא נקבע לפי ערך סחורה או על פי קביעה של גוף מרכזי אחד, ואין למעשה סמכות שיכולה לשנות את ערכו. אלטרנטיבת המטבעות הדיגיטליים מציעה עולם שבו לא המדינות מדפיסות את הכסף, עולם בו התשלומים נעשים ברשת של עמית לעמית, ללא צורך בתיווך בנק, ובאנונימיות מוחלטת.

יש הרואים במטבעות הדיגיטליים ובמערכת שהם מציעים הצצה אל העתיד, פונקציה היכולה לשנות את הסדר הקיים, ולפזר את הכוח האדיר שנצבר אצל המוסדות הפיננסיים הקיימים. עם זאת, יש הרואים במטבעות דיגיטליים משום סכנה ממשית. זאת מכיוון שהם פוגעים בסמכות המדינה, ושהם מאפשרים פעילות פיננסית אסורה: האופי הגלובלי והמידי של המטבע הדיגיטלי, לצד האנונימיות הנלווית אליו, מיייתרים לפי הטענה את הצורך להלבין הון, והופכים אותו לפתרון מוצלח לפעילות עבריינית. עולם המטבעות הדיגיטליים מהווה גם כר נרחב לשאלות משפטיות, המשתרעות על פני תחומים רבים.

מטרתה של ההשתלמות - על רקע זה - היא "להרים את המסך" מעל מושג המטבעות הדיגיטליים. בראש ובראשונה ננסה להבין מה הוא ביטקוין? מהם שלל המטבעות הדיגיטליים שיצאו בעקבותיו? מהי טכנולוגית הבלוקצ'יין? במה שונים המטבעות הדיגיטליים ממטבעות מסורתיים? ואיך מבצעים עסקאות בשוק זה? נבחן סוגיות משפטיות הנוגעות לחוזים חכמים והסכמים משפטיים באמצעות פרוטוקולים דיגיטליים. נוסף על כך נדון ברגולציה של מטבעות דיגיטליים והשלכותיה על קהל המשתמשים, וכן בסכנות הנובעות מפעילות עבריינית המנצלת את השימוש במטבע מבוזר.

שיטות הלימוד

הלימוד מבוסס בעיקר על הרצאות פרונטליות של נציגי התעשייה, אנשי אקדמיה ועורכי דין המצויים בתחום. יושם דגש על הסבר של שאלות מעשיות באמצעות הדגמות חיות.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לכלל השופטים המבקשים לבסס ידע ראשוני בתחום או להעמיק בו.

קורס הכשרה שופטים ורשמים חדשים

מספרי הקורס

10-2019 חלק ג' (המשך לחלקים א' ו-ב' מ-2018)

45-2019 חלק א'

54-2019 חלק ב'

תאריכי הקורס

12.2.2019 עד 14.2.2019 חלק ג' (המשך לחלקים

א' ו-ב' מ-2018)

29.10.2019 עד 31.10.2019 חלק א'

10.12.2019 עד 12.12.2019 חלק ב'

מטרות ונושאי הקורס

קורס ההכשרה נועד להכשיר שופטים ורשמים חדשים לבצע את תפקידם באופן מקצועי ויעיל ולתת להם כלים להתמודד עם האתגרים המקצועיים והארגוניים שעולים במסגרתו. הקורס מתמקד בהקניית מיומנויות שבלבית "מלאכת השפיטה", בידע משפטי משמעותי הנדרש לתפקיד, ובהיכרות עם הגורמים הרלבנטיים השונים במערכת ומחוץ לה.

הקורס בנוי משלושה מפגשים כאשר כל מפגש אורך שלושה ימים ומורכב ממספר נושאים מרכזיים:

- השופט ומערכת בתי המשפט** - בתחום זה נעסוק בתפקיד השופט ובציפיות המערכתיות והאישיות, הכללים האתיים החלים על השופטים, האתגרים שעומדים בפניהם שופטים עם כניסתם לתפקיד והכללים להתמודדות עם אתגרים אלה.
- מיומנויות שפיטה ומיומנויות כלליות** - בתחום זה נעסוק במגוון מיומנויות רלבנטיות לשם ביצוע התפקיד, כגון: ניהול אולם, קבלת החלטות, קביעת ממצאים עובדתיים וכתביבת פסקי דין.

שיטות הלימוד

בקורס נשלב בין הרצאות פרונטליות, תרגולים, ודיונים בקבוצת דיון. במהלך כל הקורס ילוו את המשתתפים שופטים מנוסים שיממשו כמנחי קבוצת הדיון. במסגרת הקורס נצפה בסרטים המציגים מצבים שונים בניהול הדיונים ונקיים שיח על אופן ניהול הדיון.

קהל היעד

הקורס **חובה** לכל השופטים והרשמים שמונו לאחרונה לערכאות השיפוט השונות. זימון לקורס זה יישלח בנפרד מצוות המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים.

מטרות ונושאי ההשתלמות

במלאכת השפיטה השופטים עוסקים בקבלת החלטות בהליך שבו מעורבים שחקנים אחרים. במסגרת קבלת ההחלטות יש לקחת בחשבון את השפעות ההחלטה על מעשיהם והתנהגותם של הגורמים האחרים, לרבות כאלה שאינם צד להליך. תהליכים אלה הם חלק מ"תורת קבלת ההחלטות". תורה זו שופכת אור חדש על תהליך קבלת ההחלטות. זאת בהתבסס על תיאוריות שונות שמקורן בעיקר בפסיכולוגיה. היא מסבירה ומנתחת את הסיבות שבגללן אנשים מתנהגים כפי שהם מתנהגים, ומראה כי הם עצמם אינם מודעים תמיד לסיבות להתנהגותם. במקביל לה פותחה גם תורת המשחקים, בעיקר על ידי מתמטיקאים. תורה זו מדגישה בעיקר את ההשפעה ההדדית בין שחקנים שונים, והניסיון לקבלת החלטות בהתבסס על כך.

מטרת ההשתלמות היא לספק היכרות עם תחומי קבלת ההחלטות ותורת המשחקים, תוך מבט יישומי על השלכות אפשריות לפונקציה השיפוטית. ההיכרות עם תורות אלה תיתן למשתתפים רקע תיאורטי לאופן קבלת החלטותיהם, ובכך יכולה לסייע להם בביצוע תפקידם.

תיאוריות ופרקטיקות בקבלת החלטות ותורת המשחקים

חדש

מספר ההשתלמות

11-2019

תאריך ההשתלמות

19.2.2019 עד 21.2.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט (בדימו') פרופ' עודד מודריק

השופט (בדימו') ד"ר אברהם טננבוים

- התנהלות דיונית ופרוצדורה** - בתחום זה נעסוק באופן ניהול ההליכים, תוך שנדון, בין היתר, בנושאים הבאים: ניהול יומן השופט, קביעת ודחיית דיונים, ניהול דיונים מקדמיים (במשפט האזרחי ובמשפט הפלילי), מיומנויות לניהול דיון לקראת פשרה והסדר טיעון, וניהול דיון הוכחות.
  - ידע משפטי** - בתחום זה נתמקד בנושאים החשובים לשופט בשלבים הראשונים לכהונתו וביניהם: סוגיות בדיני ראיות, ובהן חקירת העדים בבית המשפט, קבילות ראיות, ראיות חסויות, ידיעה שיפוטית ועוד; סעדים זמניים במשפט האזרחי; הליכים מקדמיים, לרבות הליכי גילוי ועיון במסמכים; דיני מעצר חשודים; חלוקת הסמכויות בין הערכאות השונות.
- בחלק מימי הקורס נתפצל לקבוצות על פי תחומי עיסוק ונדון בסוגיות הייחודיות לכל תחום. בין היתר, ידונו השופטים שעוסקים במשפט פלילי במעצר נאשמים עד תום ההליכים, בטענות מקדמיות, הסדרי טיעון, דרכי ענישה, והבניית שיקול הדעת בענישה. השופטים שעוסקים במשפט אזרחי יעסקו, בין היתר, בתביעות קטנות, בתביעות בסדר דין מהיר ועוד. השופטים שעוסקים בדיני משפחה יעסקו, בין היתר, בדיני ירושות וצוואות, וניהול דיון בענייני קטינים. שופטי בתי הדין לעבודה יעסקו בניהול דיונים בסכסוכים קיבוציים, ובדיני הביטוח הלאומי.

חשיבותו של הקורס מצויה גם במפגש עם שופטים נוספים מבתי משפט שונים, ליבון הלבטים והקשיים הניצבים לפני השופטים החדשים, החלפת מידע, רעיונות ועצות, מתוך תקווה כי הקשר בין השופטים ילווה את המשתתפים בהמשך דרכם השיפוטית.

- המנהלים המקצועיים של הקורס**
 השופט רון סוקול, ס' נשיא בית המשפט המחוזי, חיפה
 השופטת רות לורך, ס' נשיא בית המשפט המחוזי, מרכז-לוד
- השופט אריאל ואגו, בית המשפט המחוזי, באר-שבע
 השופט רם וינוגרד, בית המשפט המחוזי, ירושלים

דוקטרינת ההתיישנות מעוררת שאלות מורכבות מתחום המשפט המהותי והדיוני ובהן זיהוי מועד היווצרות העילה, קביעת תקופת ההתיישנות הרלוונטית, בחינה האם יש בנמצא נסיבות המשעות את המרוץ, ואם קיימת "תקופת תקרה" שלאחריה תתישן התביעה בכל מקרה. השתלמות זו נועדה להעמיק את הדיון בשאלות הללו על רקע התפתחויות משמעותיות שחלו בפסיקה בשנים האחרונות. ההשתלמות מיועדת להציג את הסוגיות המרכזיות המתעוררות בבתי המשפט בנוגע לדיני התיישנות. בין היתר, תעסוק ההשתלמות בחידושים בתחום ההתיישנות, במערכת השיקולים בפרשנות דיני ההתיישנות, ובהתיישנות בדינים השונים - בדיני נזיקין, במקרקעין ובהליכים מינהליים. כמו כן תיערך סדנה מעשית בנושא התיישנות שלא מדעת ("כלל הגילוי") ותחילת מרוץ ההתיישנות, שבמסגרתה נקיים דיון מונחה בקבוצות בהיבטי התיישנות מעשיים שעלו בתיקים קונקרטיים.

שיטות הלימוד

ההשתלמות תכלול הרצאות עיוניות ומעשיות מאת מרצים בתחום המשפט ומחוצה לו, ותכלול גם סדנה מעשית.

קהל היעד

שופטים העוסקים במשפט אזרחי ומנהלי.

נבקש בהשתלמות להתמקד בנושאים הרלוונטיים לעבודת השיפוט, לרבות ההטיות והשגיאות השונות שיש להיזהר מהן.

שיטות הלימוד

ההשתלמות תתבסס על הרצאות פרונטליות אינטראקטיביות שבהן יידרשו המשתתפים ליטול חלק פעיל כמשיבים ופותרים בעיות, סדנאות, וסימולציות שידגימו את שימושי התיאוריה בפעילויות יומיומיות.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לכלל השופטים.

הערה: השתלמות בנושא התקיימה בעבר מספר פעמים. בתכנית ההשתלמות של שנת 2019 המטרה היא להעשיר ולעדכן את תכני ההשתלמות כך שגם אלו שהשתתפו בה בעבר, יוכלו להפיק תועלת מהשתתפות בהשתלמות זו.

מטרות ונושאי ההשתלמות

דוקטרינת ההתיישנות מובילה לעיתים לדחייה של תביעה אזרחית שהוגשה לבית המשפט בחלוף תקופת ההתיישנות. תוצאתה, הפוגעת בזכות הגישה לערכאות, מחייבת לפרש את הוראות החוק הנוגעות לה באמצעות איזון עדין בין הזכויות והאינטרסים המונחים על כפות המאזניים: זכות התובע לברר את תביעתו ולזכות בסעד, זכות הנתבע להמשיך בחייו בחלוף פרק זמן ארוך דיו מאז שביצע את המימוש לו בלא שחרב התביעה תתנופף מעל ראשו ובלא שהישחקות הראיות תפעל לחובתו, ואינטרס הציבור במתן צדק מהיר. איזון זה אינו פשוט להשגה, והוא מעסיק את בתי המשפט באופן תדיר.

התיישנות

חדש

מספר ההשתלמות

12-2019

תאריך ההשתלמות

24.2.2019 עד 25.2.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט יצחק עמית, בית המשפט העליון
השופט טל חבקין, בית משפט השלום, תל אביב-יפו

המשפט הפלילי - מבט מעודכן

מספר ההשתלמות

13-2019

תאריך ההשתלמות

28.2.2019 עד 26.2.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט בני שגיא, בית המשפט המחוזי, תל אביב-

יפו

השופט צחי עוזיאל, סגן נשיא, בית משפט השלום,

תל-אביב- יפו

מטרות ונושאי ההשתלמות

המשפט הפלילי הוא דינאמי. הוא ידע בשנים האחרונות חידושים רבים במגוון תחומים מהותיים, ראייתיים ודיוניים. ההשתלמות תתמקד בהלכות האחרונות של בית המשפט העליון ובתיקוני החקיקה הנוגעים למשפט הפלילי, על כל חלקיו ורבידיו. היא מבקשת לשמש לעדכון שוטף לשופט הדין בעניינים פליליים, תוך הרחבת הידע והכלים העומדים לרשותו.

בהשתלמות יוצגו חידושים בדיני ראיות, סדר דין פלילי והמשפט המהותי. כך לדוגמה, יידונו הנושאים הבאים: העדת אנשים עם מוגבלויות; סיכום ההלכות האחרונות בעניינים של חולי נפש; התפתחויות שונות בתיפוסת "העונשיות"; מרמה והפרת אמונים - מאז פס"ד שבס ועד היום, האם השתנו גבולותיה?; אי הרשעה - האם בשלה העת לריענון הלכת כתב?; תרגילי חקירה - הרהורים אחר מידת הלגיטימיות; היבטים מודיעיניים של עבודת המשטרה, והשלכתם על ההכרעה השיפוטית.

שיטות הלימוד

שיטת הלימוד תורכב מהרצאות, רבי שיח, וקבוצות דיון.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לשופטים העוסקים בתחומי השונים של המשפט הפלילי.

חישוב פיצויים חלק א'

מספר ההשתלמות

15-2019

תאריך ההשתלמות

5.3.2019 עד 3.3.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט ארנון דראל, בית המשפט המחוזי, ירושלים

השופטת עירית כהן, בית המשפט המחוזי, מרכז-

לוד

מטרות ונושאי ההשתלמות

ההשתלמות מיועדת לתת ידע וכלים נדרשים לטיפול בתיקי נזקי גוף. היא מתמקדת בחישוב הפיצויים, הכרת ראשי הנזק, הדרכים להערכת הפיצוי בכל אחד מראשי הנזק, קביעת הפיצוי הכולל והניכויים ממנו. השתלמות זו היא הראשונה מתוך שלוש. במסגרתה יידונו הנושאים הבאים: מבוא לחישוב הפיצוי; הפגיעות האורתופדיות השונות ודרך קביעת הנכות והקשר הסיבתי בתחום רפואה זה, שהוא התחום השכיח ביותר לפגיעות כתוצאה מתאונות; דרך הניהול של תביעת נזקי גוף; ההתנהלות מול מומחים רפואיים; ודרך קביעת הנזק הלא ממוני.

שיטות הלימוד

ההשתלמות משלבת בין הרצאות פרונטליות הניתנות לכלל המשתתפים ובין תרגילים שנעשים בקבוצות קטנות. במהלך ההשתלמות מוקצה זמן גם לדיון בשאלות שונות שמעלים המשתתפים כמו גם בסוגיות יום-יומיות שיש להן חשיבות לשופטים העוסקים בנזקי גוף.

מערך התרגילים מתייחס למצבים שונים, החל מהתיקים הפשוטים יותר (תיקים ללא נכות) ועד לתיקים מורכבים יחסית (תיקים שבהם נקבעו לנפגע מספר נכויות בתחומים שונים). בנוסף התרגילים משלבים סוגיות שכיחות בדרך חישוב הפיצויים בנזקי גוף. במהלך התרגילים ניתנים למשתתפים אירועים והם מתבקשים לקרוא אותם ולהכין הצעות לפשרה ותחשיבי נזק, שלאחריהם מתקיים דיון בקבוצות השונות על מתחם הפיצוי הראוי בכל אחד מהאירועים.

קהל היעד

ההשתלמות היא חובה לכל השופטים החדשים המיועדים לטיפול בתיקי נזקיין. כמו כן, מוזמנים להשתתף בהשתלמות כלל השופטים בדגש על אלו העוסקים בנזקי גוף.

סוגיות אקטואליות בסדר דין אזרחי - אתגרי הפרוצדורה האזרחית במאה ה-21

חדש

מספר ההשתלמות

16-2019

תאריך ההשתלמות

7.3.2019 עד 6.3.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

נשיא בית המשפט העליון (בדימו') השופט ד"ר אשר
 דן גרוניס
 פרופ' מיכאל קרייני, דיקן הפקולטה למשפטים
 באוניברסיטה העברית

מטרות ונושאי ההשתלמות

הפרוצדורה האזרחית עוברת תהפוכות וזאת בניסיון להגשים את שלוש
 מטרותיה העיקריות - החלה מדויקת של הדין המהותי, יעילות והגינות.
 אולם, במקרים רבים, המטרות מתנגשות אחת עם השנייה, מה שמחייב
 את החקיקה, הפסיקה, והפרקטיקה המשפטית לקבל הכרעות שונות,
 שלעיתים גם סותרות אחת את השנייה.

תכלית ההשתלמות זו היא להצביע על הצמתים המרכזיים שבהם נעשית
 הכרעה זו בשנים האחרונות, כמו לדוג'; הליכים מורכבים כמו אלה בהם
 קיים ריבוי מתדיינים (תובענה ייצוגית, ריבוי תובעים ועקרונות השתק
 הפלוגתא); סמכות השיפוט בעידן המודרני של קשרים משפטיים
 עבר-לאומיים, ריבוי ערכאות שיפוט וייחוד סמכות השיפוט העניינית;
 האלטרנטיבות למשפט והתופעה של "המשפט הנמוג", היינו הירידה
 במספר התיקים בהם נשמעות ראיות וניתן פסק דין בדרך הרגילה;
 השינויים העוברים על הליכי משפט אזרחיים כתוצאה מעידן המחשוב;
 תכלית הגילוי המוקדם בהליכים המשפטיים; הפרוצדורה כ"שפה
 מקצועית" ורפורמות בתחום הפרוצדורה.

שיטות לימוד

הרצאות פרונטאליות, פאנלים וקבוצות דיון.

קבל היעד

ההשתלמות מיועדת לשופטות ושופטים שעיקר עיסוקם בתחום
האזרחי.

בריאות, רפואה ומשפט

חדש

מספר ההשתלמות

17-2019

תאריך ההשתלמות

11.3.2019 עד 13.3.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט רם וינוגרד, בית המשפט המחוזי, ירושלים
 השופט דורי ספיבק, בית הדין האזורי לעבודה, תל
 אביב-יפו

מטרות ונושאי ההשתלמות

לעולם הרפואה ככלל, ולמערכת הבריאות בישראל בפרט, ממשקים
 רבים ומגוונים לעולם המשפט. היבט אחד לכך הוא בסוגיות המצויות
 זה שנים ארוכות בלב העשייה השיפוטית, בבתי המשפט ובבתי
 הדין לעבודה, ובכלל זה ההיזקקות לחוות-דעת רפואיות בהליכים
 שונים והתביעות שעילתן ב"רשלנות רפואית" על היבטיה השונים.
 היבט נוסף הוא בסוגיות הנוגעות למבנה מערכת הבריאות בישראל,
 לרבות הרגולציה של מערכת הרפואה הציבורית והיחסים בינה לבין
 המבוטחים, ועלייתה של הרפואה הפרטית על שלל ההיבטים החוזיים,
 הביטוחיים והרפואיים הנוגעים לה.

ההשתלמות תעסוק בסוגיות הנוגעות למפגש שבין עולם הרפואה
 לעולם המשפט, לרבות היבטים שונים של תביעות העוסקות בהפרת
 חובות הרופאים כלפי מטופליהם. בד בבד נבקש לספק למשתתפים
 הכרות עם מבנה מערכת הבריאות והאתגרים העומדים לפתחה, תוך
 מתן דגש על תפקידים של השחקנים השונים הנוטלים חלק ברגולציה
 המורכבת של מערכת זו: משרד הבריאות, קופות החולים, ההסתדרות
 הרפואית ועוד. כן נדון בהשלכת רגולציה זו על ההתדיינות בבתי
 המשפט.

בין היתר, תעסוק ההשתלמות גם במתח המובנה בין תפקידו של בית
 המשפט בהגנה על זכויות המבוטחים ושאר המטופלים ובין האילוצים
 התקציביים של מערכת הבריאות. כמו כן נבחן את השפעת עולם
 המשפט על שיקוליהם של הרופאים, בתי החולים ומערכת הבריאות,
 והתוצאה של השפעות אלה על האינטרס הציבורי.

שיטות לימוד

ההשתלמות תשלב הרצאות אקדמיות והרצאות של גורמים שונים
במערכת הבריאות, לצד דיונים והחלפת דעות בין משתתפי ההשתלמות

מטרות ונושאי ההשתלמות

תופעת הזנות היא תופעה המלווה את המין האנושי מהעת העתיקה ועד ימנו אנו. בספרות המקצועית ישנן מספר גישות בנוגע לתופעה זו. גישה אחת, רואה באנשים שבמעגל הזנות קורבנות אלימות ודיכוי, ומתמקדת בהשלכותיה השליליות של הזנות על הנמצאים בה ועל החברה כולה. הגישה האחרת, רואה בזנות תופעה שיסודה בעיקרון הבחירה החופשית. המתח בין גישות אלו עומד בבסיס השיח הציבורי בדבר אופן הסדרת נושא הזנות, ומעורר שאלות מורכבות המגיעות לפתחם בתי המשפט. מעבר לכך, מוסד הזנות גם מהווה כר נרחב לפעילות עבריינית משנית, וככזה, הוא מעורר סוגיות משפטיות שונות, המשתרעות על פני תחומים רבים.

מטרתה של ההשתלמות - על רקע זה - היא "להרים את המסך" מעל מושג הזנות ונתוניו במדינת ישראל. בראש ובראשונה, ננסה להבין מה היקף התופעה? מה מאפייניהם של מעניקי שירותי המין וצרכניהם? נבחן את דרכי ההתמודדות עם התופעה, הן מן הפן החקיקתי והן מן הפן המעשי. נעסוק במיתוסים מול מציאות, בזנות קטינים וטרנסים, ובמפגש של קורבנות הזנות עם רשויות אכיפת החוק, לרבות מערכת המשפט. זאת תוך בחינת ההתנהלות הדיונית בבתי המשפט בהליכים שבהם מתעוררות שאלות אלה. כמו כן נבחן סוגיות משפטיות בראי הדין והפסיקה, ונדון בהשלכה שיש לנתונים שנלמדו על התייחסות מערכת המשפט לעבירות הנלוות לעיסוק בזנות.

שיטות הלימוד

הלימוד מבוסס בעיקר על הרצאות פרונטליות ופאנלים של מגוון העוסקים בתחום. בין היתר, יתקיים מפגש ושיח עם אישה שורדת זנות.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לשופטים העוסקים בתחום הפלילי ולכלל השופטים המבקשים להרחיב ידיעותיהם בתחום.

יום עיון בנושא הזנות בישראל חדש

מספר ההשתלמות

19-2019

תאריך ההשתלמות

25.3.2019

המנהלת המקצועית של ההשתלמות

השופטת אסתר הלמן, סגנית נשיא בית המשפט המחוזי, נצרת

בדבר תפקידה של מערכת המשפט באסדרת מערכת הבריאות והגנה על זכויות המטופלים.

בהשתלמות ישולב סיור במרכז הארצי "מסר" לסימולציה רפואית שבמסגרתו יתקיימו סימולציות בהשתתפות שחקנים, שמטרתן לעורר מחשבה ודיון.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לכלל השופטים העוסקים והמתעניינים בנושא. ההשתלמות מיועדת גם לשופטים שנטלו בעבר חלק בהשתלמות ב"רפואה ומשפט", שכן חלק ניכר מהתכנים שיועברו במהלכה הם חדשים ואינם חופפים לאלה שנכללו בהשתלמות זו בעבר.

מטרות ונושאי ההשתלמות

חלק מרכזי בשפיטה הוא בהערכת מהימנותן ומשקלן של ראיות; כאשר חלק מרכזי מהראיות המובאות לפתחו של בית המשפט הן הראיות המדעיות. היבטים שונים של ראיות מדעיות באים לידי ביטוי במישור המעבדתי - במעבדה לזיהוי פלילי. מטרת הביקור החד יומי היא לחשוף את השופטים לעבודת המז"פ ולקבל הסבר מאנשי המעבדה על עבודת המעבדה ועל הבדיקות השונות שהמעבדה מבצעת. הסיור יקנה ידע בסיסי במגוון רחב של שטחים, כגון: מסמכים וכתבי יד, פיתוח טביעות אצבע, מאגר טביעות האצבע, מאגר ד.נ.א., זיהוי כלי נשק קליעים ותרמילים, סימונים וחומרים, מעבדה לזיהוי סמים מסוכנים ומעבדות נוספות - ככל שיוותר זמן.

קהל היעד

הסיור מוגבל ל-40 משתתפים ויתקיים במעבדות מז"פ בירושלים משעות הבוקר ועד אחר הצהריים.

ראיות מדעיות - ביקור במחלקה לזיהוי פלילי

מספר ההשתלמות

18-2019

תאריך ההשתלמות

14.3.2019

המנהל המקצועי של ההשתלמות

השופט ד"ר אחיקם סטולר, בית המשפט המחוזי, מרכז-לוד

ראיות מדעיות וטכנולוגיות

מספר ההשתלמות

20-2019

תאריך ההשתלמות

26.3.2019 עד 28.3.2019

המנהל המקצועי של ההשתלמות

השופט ד"ר אחיקם סטולר, בית המשפט המחוזי,
 מרכז-לוד

מטרות ונושאי ההשתלמות

שופטים נדרשים להתמודד לעיתים קרובות עם ראיות מדעיות שמובאות בידי הצדדים. על מנת לקבוע את משקלן ומשמעותן של ראיות אלה, על השופט להבין את הבסיס המדעי שלהן. במסגרת ההליכים השופט לומד על הראיה המדעית שבפניו מתוך חוות הדעת, עדויות המומחים וסיכומי הצדדים, שמטבע הדברים אינם בהכרח אובייקטיביים. מטרת ההשתלמות היא להקנות לשופטים ידע שיאפשר להם להתמודד עם הראיות המדעיות העיקריות שמוגשות לבית המשפט, וזאת בתחום הפילי והאזרחי כאחד.

מתווה ההשתלמות יכלול הסבר על עקרונות היסוד של השיטה המדעית בלשון שווה לכל נפש. כמו כן, ידונו בהשתלמות היבטים משפטיים של הנושאים המעסיקים את השופטים בתחומים השונים בעבודתם, כגון: בדיקת זירת עבירה, ד.ג.א., מסמכים, בדיקות אלכוהול וסמים מסוכנים, טביעות אצבע, איכונים סלולאריים, תמונות בעידן הדיגיטלי, נושאי סייבר ופשעי מחשב, מגוון נושאים הקשורים לכלי יריה, ונושאים נוספים ככל שתתיר מסגרת ההשתלמות.

הנושאים יוצגו מנקודת המבט הן של התביעה והן של ההגנה, תוך סקירת הפסיקה העדכנית הרלבנטית.

שיטות הלימוד

הרצאות פרונטאליות ופאנלים, שבמסגרתן יוקדש זמן לשאלות ודין עם השופטים. בערבים יוקרנו סרט דוקומנטרי וסרט עלילתי הרלבנטיים לנושאים שנלמדו.

קהל היעד

שופטים העוסקים בפלילים, בתחום האזרחי, שופטי משפחה ושופטי תעבורה.

המשפט האזרחי במרחב הדיגיטלי

חדש

מספר ההשתלמות

21-2019

תאריך ההשתלמות

1.4.2019 עד 3.4.2019

המנהלות המקצועיות של ההשתלמות

השופטת ד"ר מיכל אגמון-גונן, בית המשפט המחוזי,
 תל אביב-יפו

פרופ' ניבה אלקין-קורן, ראש המרכז למשפט
 וטכנולוגיה, אוניברסיטת חיפה

מטרות ונושאי ההשתלמות

אנו חיים בעיצומו של העידן הדיגיטלי, שבו אנו פועלים במרחבים הוירטואליים כמעט בכל פעולה שאנו עושים. כל אחד מאתנו עושה שימוש נרחב במרחב הדיגיטלי: ברשתות החברתיות, חיפוש במנועי חיפוש, העברת תשלומים ורכישות, אתרי שיתוף של מידע, כלכלה שיתופית ואלו רק הראשונים והבולטים ביותר. ישנה התפתחות מתמדת של טכנולוגיות ושימושים חדשים. כתוצאה מכך, הרשתות הדיגיטליות וטכנולוגיות המידע שינו ללא הכר היבטים רבים של חיינו: החל ממבנה ההעסקה בעבודה, דרך אופן ביצוע עסקאות, יצירת קשרים אינטימיים ועסקיים, השתתפות בקהילה, ועד למבנים אירגוניים של שוק וממשל.

לצד יתרונותיו העצומים, העידן הדיגיטלי מעורר גם שאלות נכבדות, שלא תמיד יש להן תשובה ברורה בדין הקיים, אשר לא פעם אינו מצליח להדביק את הפער אל מול ההתפתחות הטכנולוגית. בין היתר, מתעוררות שאלות משמעותיות שעוסקות בתחומי משפט שונים, כמו קניין רוחני, הגנת הפרטיות, לשון הרע, נזיקין ועוד. מטרת ההשתלמות היא להציג למשתלמים שורה רחבה ככל האפשר של שאלות אלו והשפעותיהן בתחומי הדין השונים, ואת הצורך בהתאמות ובפיתוח כלים משפטיים חדשים להתמודדות עמן.

כך, למשל, נדון בשאלות העשויות להתעורר כתוצאה מטכנולוגיות חדשות ובשאלות כמו: האם בעידן זה נגזר עלינו לוותר על הפרטיות, או שמא משמעות הפרטיות משתנה? האם מכונת אוטונומית תשנה את משטר האחריות בנזיקין למשטר של אחריות מוחלטת וביטוח? ומי יחליט כיצד המכונת תפעל כשצפויה סכנה למי שיושב ברכב אך גם להולך רגל בסביבה? האם המרחב הדיגיטלי מחייב שינוי מהותי בדיני הקניין הרוחני? ואם כן, מהו?

כמו כן נדון בשאלות החשובות לעבודתנו השיפוטית - כיצד לבצע את ההתאמות בין העידן הדיגיטלי לבין החקיקה הקיימת, בחוזים שנכרתו ברשת, בצרכנות ברשת, דיני הגנת הצרכן, קניין רוחני, פרטיות, ועוד.

נזיקין, בהמשך לחלק א' ולקראת חלק - ב'. כמו כן, מוזמנים להשתתף בהשתלמות כלל השופטים בדגש על אלו העוסקים בנזקי גוף. הפרדת יום העיון בתחום זה משני חלקי ההשתלמות האחרים נועדה לאפשר השתתפות רחבה יותר של כלל השופטים המבקשים להעמיק את ידיעותיהם או להתעדכן בסוג זה של תביעות.

מטרת ונושאי ההשתלמות

מטרת ההשתלמות היא לתרום באופן משמעותי לכישורי ויכולות השפיטה בענייני משפחה, להעשיר את השופטים בידע תיאורטי ומעשי על יחסי הורים וילדים והדרכים להערכה נכונה של היחסים, וזאת על בסיס מחקר תקף (evidence based research), ותוך מתן כלים להכוונת התנהגות בעלי דין בסכסוכים ברמת קונפליקט גבוהה לכיוון של יישוב הסכסוך. כמו כן, נבקש להציג בפני המשתתפים סוגיות משפטיות עדכניות בתחום דיני המשפחה ולדון בסוגיות יום-יומיות הקשורות במלאכת השפיטה של שופטי המשפחה, לרבות בתחום ההתנהלות הדיונית.

חלק ניכר מההשתלמות יוקדש ללימוד, הכרה ויישום של תיאוריית ההתקשרות (Attachment Theory) ולימוד התחום של "תובנה הורית" (Parental Insight). כן יידון היחס בין הגישות האמורות לבין גישות פסיכודינמיות שכיחות שנגקטות על ידי מומחים המתמנים על ידי בתי המשפט למטרות אבחון וטיפול.

תחום נוסף שיקבל ביטוי בהשתלמות הוא לימוד תיאוריה וכן התנסות מעשית בסימולציה של שמיעת ילדים, וזאת בהנחיית פסיכולוגים ועו"ס מיחידת הסיוע.

לבסוף, תכלול ההשתלמות התייחסות לנושאים חדשים העומדים על הפרק בענייני המשפחה - הצעות חקיקה והתייחסות בתי המשפט אליהם, חידושי פסיקה בעקבות בע"מ 919/15 ("מהפכת המזונות"), הערכת שווי חברות וחלוקת נכסי קריירה.

סוגיות בדיני משפחה

מספר ההשתלמות

23-2019

תאריך ההשתלמות

7.4.2019 עד 9.4.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופטת ורדה פלאוט, בית המשפט המחוזי, מרכז לוד

השופט אסף זגורי, סגן נשיא בתי המשפט לענייני משפחה, מחוז צפון

שיטות לימוד

עיקר ההשתלמות תהיה מבוססת על הרצאות של אנשי אקדמיה ואנשי טכנולוגיה בנוסף לסרטים ומצגות טכנולוגיות.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת בעיקר לשופטים העוסקים במשפט אזרחי, אך היא פתוחה לכלל השופטים המתעניינים בתחום.

יום עיון - חישוב פיצויים בתביעות תלויים ועזבון

מספר ההשתלמות

22-2019

תאריך ההשתלמות

4.4.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט ארנון דראל, בית המשפט המחוזי, ירושלים
השופטת עירית כהן, בית המשפט המחוזי, מרכז-לוד

שיטות הלימוד

יום העיון יכלול הרצאה פרונטאלית לכלל המשתתפים ותרגול בקבוצות קטנות, במהלכו יינתנו למשתתפים תחשיבי נזק והם יתבקשו לקרוא אותם ולהכין הצעות פשרה. לאחר שכל אחד מהמשתתפים מכין את חישוב הנזק שלו, יתקיים דיון בקבוצות השונות באשר למתחם הפיצוי הראוי.

קהל היעד

יום העיון הוא חובה לכל השופטים החדשים המיועדים לטפל בתיקי

בהשתלמות ידונו סוגיות אקטואליות מרכזיות בסדר דין פלילי, החל משלב החקירה המשטרית והליכי המעצר, דרך שלב ההקראה והמענה לכתב האישום, עובר בטענות מקדמיות, דרך ניהול הליך ההוכחות, ועד להליך גזירת הדין והערעור. ככל שמסגרת הזמנים תאפשר נדון גם נדון בסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב) תשמ"ב 1982, בנושא גילוי חומר חקירה, סעיף 108 בנושא צווים להמצאת מסמכים ומוצגים וקו הגבול העובר ביניהם, וכן בבקשות לקבלת חומר חקירה לצורך העלאת טענת אכיפה בררנית, עתירות לגילוי ראייה חסויה וטענת הגנה מן הצדק. נעמוד גם על היבטים שונים של ניהול הליך הוכחות בדין יחיד ובהרכב בתיקים מורכבים. כמו כן נדון בסוגיות הנוגעות לחזקת החפות ולהודאות נאשמים ונעסוק גם בהסדר מותנה, הסדרי טיעון, גישור פלילי וימי מוקד. נבחן את הליך גזירת הדין בראי תיקון 113 לחוק העונשין תשל"ז 1977, ניהול הליכי מעצר ובתי המשפט הקהילתיים.

שיטות לימוד

הרצאות פרונטאליות, פאנלים ומשחקי סימולציה ממוחשבים (Kahoot!).

קהל היעד

שופטים העוסקים בתחום הפלילי ובעלי רקע וניסיון בתחום.

שיטות הלימוד

הרצאות פרונטאליות של מומחים בתחומים השונים בכל הנוגע להקניית ידע ומידע עיוני; סדנאות בקבוצות קטנות לשם תרגול; פאנל שיציג עמדות ונקודות מבט שונות; שיתוף שופטים משתלמים בהעברת תכנים; למידת עמיתים בקבוצות קטנות.

קהל היעד

השתלמות חובה לשופטי בית-משפט לענייני משפחה. ההשתלמות פתוחה גם לשופטי נוער ולשופטי ערכאת הערעור.

מטרות ונושאי ההשתלמות

סדר הדין הפלילי הוא הבסיס המרכזי לניהול משפט פלילי, והוא בעל השפעה מכרעת על תוצאות ההליך. מטרת ההשתלמות היא להעניק ידע וכלים בהתמודדות עם סוגיות מתקדמות ומורכבות בסדר הדין הפלילי.

ההשתלמות תבחן את הדיון הפלילי במישור העיוני ובמישור הפרקטי. במישור העיוני נעסוק בסוגיות הנוגעות למטרות ההליך הפלילי; לעקרונות השיטה האדברסרית; למתח בין ערכים של חקר האמת, הזכות להליך הוגן ויעילות דיונית; ולמתח שבין זכויות הנאשם, האינטרס הציבורי וזכויות הקורבן. במסגרת זאת יוצגו חידושי הפסיקה והחקיקה, וחזית הידע והמחקר האקדמי בתחום, תוך דגש על מחקרים אמפיריים עדכניים.

המישור הפרקטי יוקדש להתבוננות על ההליך הפלילי מנקודת מבטו של השופט היושב בדין, תוך בחינה ריאליסטית של המשפט, וכן לכשלים פרוצדורליים בהליך הפלילי. כל זאת תוך הבחנה בין המשפט עלי ספר לבין הפרקטיקה של ניהול ההליכים הפליליים בישראל.

סוגיות מתקדמות בסדר הדין הפלילי

חדש

מספר ההשתלמות

24-2019

תאריך ההשתלמות

10.4.2019 עד 11.4.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט ד"ר עמי קובו, בית המשפט המחוזי, מרכז-לוד
פרופ' אורן גזל-אייל, דיקאן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה

יום עיון ממוני הדרכה בבתי המשפט ובבתי הדין

מספר ההשתלמות

25-2019

תאריך ההשתלמות

5.5.2019

ניהול מקצועי של ההשתלמות

המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים

מטרות ונושאי ההשתלמות

בכל אחד מבתי המשפט והמחוזות מינו נשיאי בתי המשפט ובתי הדין "ממונים על ההדרכה" האמונים על קידום פעילות הדרכה של שופטים ורשמים ביחידות בתי המשפט, בשיתוף הנשיא, ובהכוונת המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים.

מדי שנה יוזמנו השופטים הממונים על ההדרכה להשתתף בכנס מקצועי ובמפגשי למידה ועבודה. אלו באים להרחיב ולהעמיק את הידע והכלים העומדים לרשות ממוני ההדרכה בנושאי הדרכה ולמידה, ולעדכן במגמות חדשות ושינויים בעולם הלמידה, שיטות וטכנולוגיות למידה, הערכת אפקטיביות ההדרכה וכד'.

כך גם תינתן הזדמנות להיחשף לניסיונם של שופטים בבתי המשפט השונים, להעלות יוזמות שלהן תרומה והשפעה על עבודת השופטים, ולתאם את הפעילות אל מול המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים. מפגשים אלו יש בהם גם לעודד שיתופי פעולה בין שופטים עמיתים ולהוות מנוף ללמידה וצמיחה.

בשנת 2019 יתקיימו מפגשים של ממוני ההדרכה בשעות אחר הצהריים באחד מבתי המשפט, בדומה למפגשים שנקבעו בשנים קודמות. בנוסף יתקיים יום עיון שנועד להרחיב את הידע, המודלים והכלים בתחום ההדרכה והפיתוח הארגוני בנושאים שבהם בחרו השופטים הממונים לקדם פעילות ביחידות, ובנושאים שיש בכוננת המרכז לקדם ביחידות. במהלך ההשתלמות יועצים ארגוניים ואנשי הדרכה ינחו וילוו מקצועית את קבוצות השופטים לפי הפרויקטים שיבחרו.

שיטת הלימוד

הרצאות של מומחים בפיתוח הדרכה, יועצים ארגוניים, ולמידה מעמיתים.

קהל היעד

התוכנית מיועדת לשופטים אשר נבחרו לתפקיד ממונה הדרכה ביחידות בתי המשפט ובתי הדין.

סוגיות מעודכנות בדיני ראיות

מספר ההשתלמות

26-2019

תאריך ההשתלמות

13.5.2019 עד 14.5.2019

המנהלות המקצועיות של ההשתלמות

נשיאת בית המשפט המחוזי חיפה (בדימו') השופטת

בלהה גילאור

השופטת טל לוי-מיכאלי, סגנית נשיא בית משפט

השלום, תל-אביב- יפו

מטרת ונושאי ההשתלמות

דיני הראיות מהווים כלי עבודה מרכזי בעבודת השופט. מטרת ההשתלמות היא להציג כלים דינוניים ויישומיים להתמודדות עם דילמות שמתעוררות בתחום דיני הראיות בעבודת השיפוט היום-יומית, תוך תרגול אותם כלים, וכן לעורר חשיבה ביחס להיבטים שונים של דיני הראיות וסוגיהן. כך למשל נדון במגוון גורמים, אשר יכולים להשפיע על עוצמת הראיות המוצגות בבית המשפט, דוגמת הטיות קוגניטיביות של העדים, של המותב יושב לדין ועוד, וכן על כלים שונים להתמודדות עם אותם גורמים. הצגת היבטים אלו תקנה לשופטים כלים וסל שיקולים נוסף בבואם לבחון את הראיות המוצגות לפנייהם במסגרת עבודתם השיפוטית.

תחילה ידונו ההיבטים הדיוניים והיישומיים של דיני הראיות, תוך בחינת מגוון מקרי בוחן, וביניהם: חקירת מומחים בבית המשפט; שימוש בכלים טכנולוגיים כמסייעים בחקר האמת; העדת קטינים בבית המשפט; שימוש בידיעה שיפוטית וחשיפה לראיות בלתי קבילות. בהמשך יוצגו הממשקים בין דיני הראיות לבין תחומי הפסיכולוגיה והתקשורת, תוך בחינת הקשר וההשלכות ההדדיות ביניהם.

שיטות הלימוד

ההשתלמות כוללת הרצאות של שופטים ושל מומחים מהאקדמיה, קבוצות דיון ופאנלים.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לשופטים מכלל הערכאות.

כנס חיפה

מספר ההשתלמות

27-2019

תאריך ההשתלמות

15.5.2019 עד 16.5.2019

המנהל המקצועי של ההשתלמות

המשנה לנשיא (בדימו'), השופט ד"ר שלמה לוי

מטרות ונושאי ההשתלמות

במשך למעלה מעשור קיים המכון להשתלמות שופטים כנס משותף מדי שנה בשיתוף פעולה עם הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת חיפה. המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים ממשיך מסורת זו. הכנס מוקדש בכל פעם לנושא אחר המשקף עניין משותף הן לציבור השופטים והן למומחים מן האקדמיה. לתשומת ליבכם בשנת 2019 יערך הכנס בימים **רביעי וחמישי** בשעות אחר הצהריים ולא כפי שהתקיים עד עתה.

שיטות הלימוד

פאנלים הכוללים הרצאות קצרות של הדוברים ודיון משותף.

קהל היעד

הכנס מיועד לכלל השופטים.

כתיבת פסקי-דין

מספר ההשתלמות

28-2019

תאריך ההשתלמות

19.5.2019 עד 21.5.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופטת ענת ברון, בית המשפט העליון
הנשיא השופט ד"ר יגאל מרזל, מנהל בתי המשפט

צוות המדריכים הקבוע של ההשתלמות

כולל (לפי סדר הא"ב) את השופטים:

צבי ויצמן, גאולה לוי, מיכל נד"ב, רון סוקול, יצחק ענבר (בדימו'), ויהודית שבח^[1]

^[1] יתכנו שינויים בשיבוץ.

מטרות ונושאי ההשתלמות

מיומנות הכתיבה של פסק-דין היא אחת המיומנויות החשובות ביותר בשפיטה. למיומנות זו היבטים שונים הנוגעים לדין המהותי כמו גם למינהל שיפוטי. הכתיבה משמשת כלי קומוניקטיבי חשוב, ויש לה תפקיד משמעותי בהעברת מסרים לקהל הקוראים. כתיבה טובה מסייעת גם לייעול הדיון ויש בה כדי לשפר את הקריאות וההבנה של פסק הדין.

מטרת ההשתלמות היא לפתח ולשפר את מיומנות הכתיבה של פסק-דין תוך השוואה, ניתוח ולמידה מדיסציפלינות אחרות שבהן המילים הן כלי עבודה או כלי ביטוי כגון: כתיבה ספרותית, כתיבה עיתונאית, עריכה לשונית ועוד. המודל שעל פיו נבנתה ההשתלמות מבוסס על ניסיון נצבר ועל מודל דומה המיושם במספר בתי ספר להשתלמות שופטים בחו"ל (ארצות הברית, קנדה, אוסטרליה, ניו זילנד).

הנושאים שיש כוונה ללמד בהשתלמות כוללים, בין היתר: מבוא פסק הדין - פסקת הפתיחה; כתיבת טענות הצדדים וניסוחן; ניתוח ממצאים עובדתיים וכתיבתם; עריכת פסק הדין; כתיבה תכליתית; היבטי לשון ותחביר בפסק-דין; פסק הדין מנקודת המבט של ערכאת הערעור, ועוד.

שיטות הלימוד

בין המרצים בהשתלמות - שופטים, מומחים בתחום הכתיבה, ועוד. עיקר הדגש בהשתלמות הוא על השתתפות אקטיבית של המשתתפים ועבודה בסדנאות בקבוצות קטנות תוך עריכה ושיפור המבנה, הצורה, הסגנון, הבהירות והתמציתיות של פסק הדין.

המשתתפים בהשתלמות יתבקשו, כתנאי להשתתפות בהשתלמות ובסדנאות, לשלוח למנחי הסדנאות לפני ההשתלמות (לפי פנייה מוקדמת של המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים), דוגמאות של כתיבה לשימוש פנימי בהשתלמות בלבד ולצרכים לימודיים.

ובפסיכיאטריה. המטרות הן להעשיר את הידע העדכני של המשתתפים בתחומים אלה; להעניק להם כלים להבין ולהתמודד עם תופעות פסיכולוגיות שונות, וליישם תובנות מתחומי הידע הללו במסגרת העבודה המשפטית; ולסייע להערכה והכרעה מיטביים בסוגיות שבהן מעורבים היבטים מתחומים אלו, תוך הבהרות בדבר הרלוונטיות של תחומים אלה לעשייה השיפוטית.

שיטות לימוד

הרצאות פרונטאליות של מומחים מתחומי האקדמיה והפרקטיקה בפסיכולוגיה, בפסיכיאטריה ובמשפט. כן ייערכו מפגשים בעלי אופי מעשי, כגון סדנה לניתוח חוות דעת פסיכיאטריות.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לכלל השופטים.

מטרות ונושאי ההשתלמות

השתלמות שנתית זו מיועדת לברר שאלות ניהוליות הכרוכות בפעולת בתי המשפט לדרגותיהם, לרבות נושאי ניהול ומנהל כלליים, וכן לדין בנושאים המתעוררים במשך השנה הנוגעים לפעילות בתי המשפט.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לנשיאים ולסגני נשיאים.

נשיאים וסגני נשיאים

מספר ההשתלמות

31-2019

תאריך ההשתלמות

12.6.2019 עד 13.6.2019

המנהלת המקצועית של ההשתלמות

נשיאת בית המשפט העליון השופטת אסתר חיות

קהל היעד

כלל השופטים מוזמנים להירשם להשתלמות זו. מעבר לכך, כל שופט מהשנה השלישית לכהונתו יוזמן להשתתף בה לפחות פעם אחת, על פי שיקול דעת המרכז, ועל בסיס מקום פנוי, ובהתאם להפניית נשיאי בתי המשפט ובתי הדין לעבודה.

מטרות ונושאי ההשתלמות

אחת מהמהפכות הגדולות של המאה העשרים היא יצירת תחום הפסיכולוגיה והפסיכיאטריה. הקשר בין עולם הנפש והמתרחש בתוכנו פנימה לבין עולם המשפט, הוא סבוך ומורכב. הממשקים רבים הם. ההתפתחויות המואצות בחקר המוח ובהבנת תהליכים בתחום הרגש מובילות אף הן לשינויים בעולם הפסיכולוגיה והפסיכיאטריה המשפטיים. גם המשפט עצמו ניצב מול ראי חדש ושונה. המשפט נועד להסדיר התנהגות, ותפיסות חדשות של ההתנהגות עצמה משפיעות אפוא במישורין גם על עולם המשפט.

הפסיכולוגיה, המסווגת כיום כחלק ממדעי החברה, הולידה ברבות השנים מספר תתי תחומים. תחום הפסיכיאטריה התרחב עם השנים והפך לדיסציפלינה בפני עצמה, המסווגת כיום כחלק ממדעי הרפואה. בתור שכזו, הפסיכיאטריה דורשת הבנת מונחים מקצועיים שונים, כגון פסיכודה, פרנויה, הפרעות אישיות, אבחנות שונות לפי ה-DSM ועוד. אשר לפסיכולוגיה, גם תתי התחומים שלה, כגון הפסיכולוגיה הקוגניטיבית, הצמיחו ענפים רבים. אחד מהם הוא התחום של מחקר קבלת החלטות, שאחת משלוחותיו היא המחקר ההתנהגותי של המשפט. הפסיכיאטריה והפסיכולוגיה חוצות אפוא את כל ענפי המשפט, פליליים כאזרחיים, ציבוריים כמסחריים, מינהליים כעבודה, וכמובן - ענייני משפחה ונוער.

במסגרת ההשתלמות יוצגו ממצאים מחזית המחקר והידע בפסיכולוגיה

פסיכולוגיה, פסיכיאטריה ומשפט

מספר ההשתלמות

30-2019

תאריך ההשתלמות

28.5.2019 עד 30.5.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט ניל הנדל, בית המשפט העליון
השופטת יעל רז לוי, בית המשפט המחוזי, באר-שבע

קטינים ונוער

מספר ההשתלמות

32-2019

תאריך ההשתלמות

16.6.2019 עד 18.6.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופטת גלית ויגוצקי-מור, נשיאת בתי המשפט לנוער
השופטת אילנית אימבר, בית משפט השלום לנוער,
נצרת
השופט יניב בוקר, בית משפט השלום לנוער, באר-שבע

מטרות ונושאי ההשתלמות

בהשתלמות נבקש להרחיב את הידע של המשתתפים בנושאים הקשורים לקטינים ומתבגרים והליכי בית המשפט בעניינם, תוך הצגת ידע מתחומים שונים. בהשתלמות יוצגו סוגיות בתחומי הפסיכיאטריה של ילדים ומתבגרים, ניירולוגיה וחקר המוח, פסיכולוגיה ועבודה סוציאלית, אשר משליכים על עבודת השופט בתחום הקטינים והנוער והליכי בית המשפט. כמו כן ידונו היבטים משפטיים בנוגע לזכויות וחובות של קטינים ומתבגרים, תוך התייחסות לחקיקה ולפסיקה עדכנית.

שיטות הלימוד

הרצאות פרונטליות, פאנל/קבוצות דיון וסיור במסגרת טיפולית.

קהל היעד

השתלמות **חובה** לשופטי נוער בערכאת שלום.
כן מיועדת ההשתלמות לשופטים של בתי המשפט לענייני משפחה ולשופטי נוער בבתי המשפט הצבאיים. שופטים מכל הערכאות מוזמנים לקחת חלק בהשתלמות.

המשפט המנהלי בבתי המשפט לעניינים מנהליים

מספר ההשתלמות

33-2019

תאריך ההשתלמות

19.6.2019 עד 20.6.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט עוזי פוגלמן, בית המשפט העליון
השופטת פרופ' דפנה ברק ארז, בית המשפט העליון

מטרות ונושאי ההשתלמות

המשפט המנהלי חל על מערכות יחסים רבות ומגוונות בין הפרט לרשויות השלטון השונות. אתגרי המדיניות החדשים של הרשויות המנהליות עצמן (בתחומים כדוגמת הגירה, רגולציה כלכלית, תכנון ובנייה ועוד) הם גם אתגרים למשפט המנהלי. בנוסף לכך, סמכויותיהם הנרחבות כיום של בתי המשפט לעניינים מנהליים הופכות את המשפט המנהלי לתחום שמוטמע בעשייה היומיומית של בתי המשפט הרבה יותר מאשר בעבר. ההשתלמות מכוונת לבחון סוגיות שונות ועדכניות בתחום המשפט המנהלי - הן במישור המשפט המהותי והן במישור המשפטי הדיוני.

בשנת 2019 ההשתלמות תהא דו-יומית, בשל ריבוי הנושאים והסוגיות ובכדי לאפשר גם למידה והיכרות רחבה בין השופטים העוסקים בתחומים אלה. השתלמות זו במתכונת דו יומית צפויה להתקיים אחת למספר שנים.

במסגרת ההשתלמות ידונו הנושאים הבאים:

- סוגיות עקרוניות רוחביות במשפט המנהלי.
- התייחסות לנושאים ספציפיים שבתחומי סמכותו של בית המשפט לעניינים מנהליים. הנושאים שיידונו ייבחרו בסמוך להשתלמות, מתוך מגמה להביא לידי ביטוי את החידושים האחרונים ביותר.

שיטות לימוד

ההשתלמות תכלול הרצאות של אנשי אקדמיה ומשפטנים שעוסקים במשפט המנהלי "בשטח".

קהל היעד

ההשתלמות היא השתלמות **חובה** לשופטים של בתי המשפט לעניינים מינהליים.

חישוב פיצויים חלק ב'

מספר ההשתלמות

34-2019

תאריך ההשתלמות

24.6.2019 עד 23.6.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט ארנון דראל, בית המשפט המחוזי, ירושלים
השופטת עירית כהן, בית המשפט המחוזי, מרכז-
לוד

מטרות ונושאי ההשתלמות

השתלמות זו היא ההשתלמות השלישית מתוך שלוש העוסקות בחישוב פיצויים. בהשתלמות זו נעסוק בתיקי נזקי גוף מורכבים יותר ויידונו הנושאים הבאים: פסיקת פיצויים בראשי נזק שונים; הניכויים מתוך הפיצוי, תוך מתן דגש על ניכוי תגמולי הביטוח הלאומי ותביעות השיבוב; חישוב הפיצוי בתיקי הולדה בעוולה ובסוגים נוספים של תביעות נזקי גוף. בנוסף מתוכננת הרצאה באחד מתחומי הרפואה וכן התנסות בעבודה בעזרת תכנה לחישוב פיצויים.

שיטות הלימוד

ההשתלמות משלבת בין הרצאות פרונטליות הניתנות לכלל המשתתפים ובין תרגילים ודיון בקבוצות דיון קטנות יותר. בתרגילים מתגסים המשתתפים בחישוב נזק ופיצויים בתיקים ובמקרים מורכבים יותר, תוך מתן דגש לסוגיות העולות בתיקים שבהם נקבעו נכזיות משמעותיות יותר. לאחר הכנת חישוב פרטני בידי כל אחד מהמשתתפים, מתקיים דיון על מתחם הפיצוי הראוי בכל אחד מהאירועים.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לשופטים שהשתתפו בהשתלמות "חישוב פיצויים חלק א'" וביום עיון - חישוב פיצויים בתביעות תלויים ועזבון. ההשתלמות היא חובה לכל השופטים החדשים המיועדים לטפל בתיקי נזיקין. כמו כן, מוזמנים להשתתף בהשתלמות כלל השופטים בדגש על אלו העוסקים בנזקי גוף.

סוגיות בדיני תעבורה

מספר ההשתלמות

35-2019

תאריך ההשתלמות

27.6.2019 עד 25.6.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופטת טלי חיימוביץ, בית המשפט המחוזי, תל
אביב-יפו
השופט גיל קרזבום, סגן נשיא בתי המשפט
לתעבורה מחוז חיפה

צוות מלווה להשתלמות

השופט אביטל חן, נשיא בתי משפט השלום, מחוז
ירושלים
השופט אינאס סלאמה, נשיא בתי משפט השלום,
מחוז חיפה

מטרות ונושאי ההשתלמות

ההשתלמות היא ייעודית לשופטי בתי המשפט לתעבורה. במסגרתה ידונו סוגיות ספציפיות הנוגעות לעבודתם. מטרת ההשתלמות היא להציג בפני המשתתפים את החידושים בתחום דיני התעבורה, הן בפן המשפטי והן בנוגע לאמצעים הטכנולוגיים המשמשים לאכיפה, וכן לדון בסוגיות הנוגעות לאופן ניהול הליכים אלה.

בין היתר ידונו חידושי הפסיקה בתחום, דרכי ענישה ואמצעי שיקום של עבריני תעבורה, והחקיקה הצפויה בתחום. כמו כן יוצג מכשור המשמש לאכיפת עבירות תעבורה ובחינת תאונת דרכים. בנוסף יתקיים דיון בסוגיות הנוגעות להתנהלות הדיונית בתיקי תעבורה, על מנת להרחיב את סל הכלים של המשתתפים ולשפר את יכולת הניהול של ההליכים בתחום זה.

שיטות הלימוד

הרצאות עיוניות שתועברנה על ידי שופטים ומומחים בתחומים שונים, קבוצות דיון בהנחיית שופטים ותיקים וסגני נשיא (למידה מעמיתים), פאנלים בהשתתפות השחקנים השונים בהליכים אלה, וכן הדגמות של מכשירי אכיפה.

קהל היעד

השתלמות חובה לכלל שופטי התעבורה. ההשתלמות מיועדת גם לשופטים אחרים שעיסוקיהם נוגעים בתחום התעבורה, כגון שופטים בתחום האזרחי הדנים בתאונות דרכים, שופטים בתחום הפלילי הדנים גם בעבירות הקשורות לתחום התעבורה, שופטים הדנים בתיקי תעבורה כערכאת ערעור, שופטי תעבורה עמיתים, ושופטים צבאיים.

השחיתות בפרספקטיבה עולמית, חברתית, היסטורית וכלכלית, וכן הטיפול התקשורתי בתופעה והשפעתו.

שיטות לימוד

הרצאות פרונטליות; פאנל רב תחומי שיעניק למשתתפים סקירה רוחבית של הסוגיה. עוד יישקלו קיום מפגשים בקבוצות קטנות עם בעלי תפקיד מרכזיים בשרשרת המאבק בשחיתות, תוך דיון בדילמות מרכזיות עמם התמודדו, ופעילות ערב שתכלול סרט בנושא.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לכלל השופטים, בדגש על שופטים העוסקים בתחום הפלילי או בתחום המנהלי.

מטרות ונושאי ההשתלמות

התוצר הסופי של ההליך השיפוטי הוא החלטה או פסק-דין. באותם מקרים שבהם ההליך לא מסתיים בהסכמה ונדרש לתת החלטה או פסק-דין מנומקים, עומדת לפני השופט בדרך כלל הברירה בין מתן פסק דין או החלטה מיד בתום הדיון ובמעמד הצדדים ובאי-כוחם לבין מתן פסק הדין או ההחלטה במועד מאוחר יותר ושלא במעמד עורכי הדין והצדדים.

הניסיון המצטבר מלמד שלמתן פסק דין באולם מיד בתום הדיון יש יתרונות רבים במונחי יעילות. היושב בדין סיים זה עתה את הדיון וכל החומר שהוגש, כמו גם טענות הצדדים, עומדים לפניו. פסק הדין או ההחלטה יכולים להיות קצרים וממוקדים יותר, שכן הנוכחים באולם בית המשפט מכירים גם הם את התיק והטענות. כפועל יוצא מכך, ניתן

מתן פסק-דין באולם בית המשפט

חדש

מספר ההשתלמות

38-2019

תאריך ההשתלמות

7.7.2019 עד 8.7.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

ייקבע בהמשך

מטרות ונושאי ההשתלמות

יום העיון יוקדש לדיון בחידושים בחקיקה ובפסיקה בתחומי הביטחון הסוציאלי - ביטוח לאומי על רבדיו השונים; ביטוח בריאות; ותחומים משיקים המצויים בסמכותו של בית הדין לעבודה. כן יקוימו דיונים בנושאים פרוצדוראליים הרלוונטיים להתדייניות בתחום הביטחון הסוציאלי. בנוסף לנושאים המשפטיים ייבחנו גם חידושים רלוונטיים משדה הרפואה.

שיטות הלימוד

הרצאות פרונטליות, סימולציות וקבוצות דיון.

קהל היעד

יום העיון חובה לשופטי ורשמי בתי הדין לעבודה.

מטרות ונושאי ההשתלמות

שחיתות שלטונית היא תופעה בעלת גוונים חברתיים, מוסריים, משפטיים, כלכליים ופוליטיים. העיסוק בה תופס חלק נכבד מסדר היום הציבורי בישראל, ומשפיע הן על המערכת המשפטית והן על מערכות שלטון נוספות, על המדיה ועל השיח החברתי.

בהשתלמות זו נבקש לחקור את התופעה ממגוון זוויות, במטרה להעשיר את הידע למשתתפים. ההשתלמות תעסוק הן בצדדים הפליליים של תופעת השחיתות השלטונית, והן בהיבטים נוספים הנוגעים למשפט ציבורי ולמוסר חברתי. בהשתלמות יידונו, בין היתר, הגדרת מושג השחיתות והיחס בינו לבין גבולות המשפט, עבירות השוחד והפרת אמונים, הייחוד שבטיפול רשויות התביעה והחקירה בשחיתות שלטונית,

יום עיון ביטחון סוציאלי

מספר ההשתלמות

36-2019

תאריך ההשתלמות

1.7.2019

המנהלות המקצועיות של ההשתלמות

השופטת סיגל דוידוב מוטולה, בית הדין הארצי לעבודה

השופטת חנה טרכטינגוט, בית הדין האזורי

לעבודה, תל אביב-יפו

המאבק בשחיתות שלטונית

חדש

מספר ההשתלמות

37-2019

תאריך ההשתלמות

2.7.2019 עד 4.7.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט מנחם (מני) מזוז, בית המשפט העליון
 השופט ד"ר אהד גורדון, בית-משפט השלום בירושלים

מטרות ונושאי ההשתלמות

עולמנו המשפטי נטוע, בין היתר, במרחב התרבותי שבו אנו פועלים ובכלל זה באומנות. יום העיון נועד להעשיר את ידיעות המשתלמים בסוגיות הקשורות לנקודות ההשקה שבין המשפט לבין האומנות; לבחון דילמות עיקריות שהתעוררו במסגרת הליכים משפטיים שנסבו על אודות יצירות אומנות; וכן לבחון הקשרים מעוררי עניין וסוגיות משפטיות העולות ממפגש העולמות בין נושאים מתחום האומנות לבין נושאים בתחום המשפט.

במסגרת יום העיון ידונו הנושאים הבאים: זיופים של יצירות אמנות; תיקים משפטיים מרכזיים שהתנהלו בנוגע ליצירות אמנות בעלות ערך תרבותי וממוני; זכויות יוצרים ביצירות אמנות; הערכת שווי של יצירות אמנות; ביזת אוצרות אמנות מבעליהם היהודים על ידי המשטר הנאצי וההליכים המשפטיים להשבתם.

שיטות הלימוד

יום העיון יכלול הרצאות של מומחים מתחום המשפט, מומחים מתחום האמנות, חוקר משטרה ועורכי דין שהיו מעורבים בהליכים שלעיל. במידת האפשר, יתקיים יום העיון במוזיאון ויכלול, בסופו, סיור בתערוכה.

קהל היעד

יום העיון מיועד לכלל השופטים המעוניינים להעשיר ידיעותיהם בתחום זה.

חדש

משפט ואומנות

מספר ההשתלמות

39-2019

תאריך ההשתלמות

12.9.2019

המנהלות המקצועיות של ההשתלמות

השופטת הדס עובדיה, בית המשפט המחוזי, מרכז-לוד
השופטת שרון צנציפר הלפמן, בית משפט השלום, רחובות

לסיים את כתיבת פסק הדין או ההחלטה בפרק זמן קצר יחסית ומבלי לצבור מטלות כתיבה רבות למועד מאוחר יותר.

מעבר לכל אלה, במתן פסק הדין או ההחלטה באולם במעמד הצדדים ובאי-כוחם, יש לשופט את היכולת לעשות שימוש במאפייני תקשורת בין-אישית שמעבר לטקסט הכתוב בעת מתן ההחלטה או פסק הדין. כך למשל על דרך של שימוש נכון בקול בעת ההכתבה, על דרך של חזרה על משפטים מסוימים, יצירת קשר עין ועוד.

מטרת ההשתלמות היא להקנות לשופטים כלים פרקטיים לשיפור מיומנות של מתן פסק-דין או החלטה בעל פה באולם. במסגרת ההשתלמות נעסוק במאפיינים הייחודיים של מתן פסק-דין באולם בית המשפט לעומת מתן פסק-דין בתצורות אחרות. כנגזרת מכך נתמקד גם בזיהוי אותם מצבים שבהם השימוש בטכניקה זו הוא מיטבי, כמו גם מצבים שבהם השימוש בה הוא מורכב יותר. ההשתלמות גם תעסוק בהכנה הנדרשת קודם למתן פסק הדין באולם וכן למאפיינים הצורניים והטכניים של פסק דין שכזה. לבסוף, ההשתלמות תעסוק גם במאפיינים של תקשורת בינאישית הנובעים מן הסיטואציה המיוחדת של מתן פסק-דין באולם. בכלל זה שפת הגוף, קצב ההכתבה, השימוש בקול ובקשר העין ויצירת התנאים המתאימים לכך שמתן פסק הדין בצורה זו יהיה יעיל ואפקטיבי.

שיטות הלימוד

הרצאות פרונטליות של שופטים ומומחים בתחום; דיון בקבוצות קטנות במידת עמיתים; התנסות מעשית וצילום בווידאו במעגל סגור.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לכלל השופטים. מספר המקומות מוגבל.

נזיקין למתקדמים

מספר ההשתלמות

41-2019

תאריך ההשתלמות

17.9.2019 עד 15.9.2019

מנהלת מקצועית של ההשתלמות

השופטת יעל וילנר, בית המשפט העליון

מטרות ונושאי ההשתלמות

ההשתלמות מתרכזת בהעמקת הידע היישומי והתאורטי בדיני הנזיקין. במסגרת ההשתלמות יבחנו ויידונו שינויים וחיידושים מהותיים בדיני הנזיקין בחקיקה ובפסיקת בית המשפט העליון, הן מההיבט המעשי והן מההיבט התיאורטי. כן יידונו נושאים כלליים הקשורים בתביעות נזיקין, כגון: סוגיות הנוגעות להטלת החבות בנזיקין, היקף האחריות, סוגיית הקשר הסיבתי, אשם תורם, רשלנות רפואית על כל היבטיה ומורכבותה, נטלי הוכחה, הולדה בעוולה ועוד. כמו-כן יידונו סוגיות נבחרות בתביעות לפי חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975. ההשתלמות תעסוק גם בסוגיית חישוב הפיצויים בתיקים מורכבים של נפגעים עם נכויות גבוהות וצרכים מיוחדים.

שיטות לימוד

בצד הרצאות פרונטאליות של שופטים, אנשי אקדמיה, עורכי דין ורופאים, יתקיים גם פאנל דינאמי שיאפשר את מעורבותם הפעילה של המשתלמים.

קהל היעד

כלל השופטים העוסקים בדיני נזיקין בכל הערכאות.

ארגז כלים למנהלים מקצועיים של השתלמות

מספר ההשתלמות

42-2019

תאריך ההשתלמות

19.9.2019 עד 18.9.2019

ניהול מקצועי של ההשתלמות

המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים

מטרות ונושאי ההשתלמות

המנהלים המקצועיים של ההשתלמויות הם הסמכות המקצועית והניהולית האחראית על פיתוח, ליווי וקידום הלמידה בהשתלמות, לפי הנחיית המרכז ויעדיו. ניהול מקצועי של ההשתלמות הוא תפקיד מורכב בעל משמעות רבה להצלחת תהליך הלמידה של השופטים והרשמים המשתלמים. זאת, בין היתר, נוכח השינויים וההתפתחויות בעולם הלמידה והצורך לחדש ולהתחדש, שמעמידים לפני המנהלים המקצועיים של ההשתלמויות אתגרים הקשורים לא רק לעולם התוכן המשפטי אלא גם לעולם הלמידה וההדרכה. מטרת ההשתלמות היא להעמיק את הידע והיכרות עם עולם ההדרכה מתוך שאיפה להרחיב את הידע ההדרכתי והכלים המעשיים לניהול ולפיתוח תכנית לימודים, ולניהול מקצועי מיטבי של השתלמויות ופעולות הדרכה אחרות לשופטים ולרשמים.

במסגרת ההשתלמות נעסוק בנושאים הבאים:

- למידה בעולם המבוגרים: מהי? כיצד היא מתחוללת? מתי היא מתרחשת ומה מאפייניה?
- עקרונות בפיתוח תכנית לימודים: איתור צרכי הדרכה, קביעת מטרות, סוגים של מבנים לתכנית, שיטות למידה, הגדרת מסגרות זמן, פתיחה וסגירה של השתלמות, ניהול למידה, הערכה ובקרה.
- סדנה בנושא הצגה של נושא: כיצד להציג נושא ולהעבירו באופן אפקטיבי ביותר, כיצד להעביר מסר בצורה ממוקדת ברורה ומשכנעת, כיצד להשתמש נכון בשפת הגוף והקול, כיצד ליצור דינאמיקה של שיתוף המשתלמים וכיצד לעשות שימוש נכון בעזרים.

שיטות הלימוד

הרצאות, פאנל ודיונים במליאה. כמו כן ישולבו ביקור בבית סוהר ובקהילה טיפולית לגמילה מסמים.

קהל היעד

ההשתלמות היא **חובה** לכל השופטים החדשים המיועדים לטפל בתיקים פליליים ובכלל זה שופטי תעבורה ושופטי נוער. כן מוזמנים להשתתף בהשתלמות כלל השופטים.

מטרות ונושאי ההשתלמות

תופעת האלימות במשפחה, שפשתה, לצערנו, בחברה הישראלית, מעסיקה את בתי המשפט, בערכאות השונות, חדשות לבקרים. מטרת יום העיון היא לתת למשתלמים תמונה רחבה בדבר מהות התופעה ומאפייניה, לרבות נקודת המבט הטיפולית, ודרכי הפעולה השונות הקיימות בחוק.

ביום העיון ידונו סוגיות עיוניות ומעשיות הבאות לידי ביטוי אצל הגורמים המטפלים בתופעה וכן בערכאות השיפוט השונות, וביניהן: צווי הגנה וצווי הטרדה מאיימת - הממשק בין בית המשפט לעניני משפחה לבין יחידת הסיוע אל מול שופט השלום בחזית ההכרעה באין יחידת סיוע, כמו גם הממשק בין צווי הרחקה במשטרה לבין צווי הגנה בבתי המשפט; האלימות על סוגיה השונים (פיסית, כלכלית, פסיכולוגית, מינית) ודרכי ההתמודדות עמה במגזרים השונים בהם היא מתעוררת; הערכה מוקדמת של מסוכנות והדרכים למניעתה מחד גיסא - אל מול אפשרויות הטיפול במעורבים בה (הפוגע/הנפגע) מאידך גיסא; שפיטה בעבירות אלימות במשפחה כמודל בלעדי לטיפול בתופעה אל מול מודלים חלופיים אפשריים.

יום עיון בנושא אלימות במשפחה

חדש

מספר ההשתלמות

44-2019

תאריך ההשתלמות

28.10.2019

המנהל המקצועי של ההשתלמות

השופט שאול שוחט, בית המשפט המחוזי, תל-אביב יפו

שיטות הלימוד

הרצאות; קבוצות דיון; בחינת תכניות לימוד לאור עקרונות מבניים, תכנים ומתודולוגיות אשר נלמדו; תרגול בטלוויזיה במעגל סגור. ההדרכה בהשתלמות זו תיעשה בעיקר בידי אנשי מקצוע בתחום ההוראה וההדרכה.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת למנהלים המקצועיים של ההשתלמויות בשנת 2020. זימון להשתלמות יישלח מטעם המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים.

ענישה בפלילים

מספר ההשתלמות

43-2019

תאריך ההשתלמות

22.9.2019 עד 24.9.2019

המנהל המקצועי של ההשתלמות

השופט גלעד נויטל, סגן נשיא בית המשפט המחוזי, תל אביב-יפו

מטרות ונושאי ההשתלמות

ניהול ההליך השיפוטי הוא למעשה תהליך של העברת מסרים של השופט לקהלי יעד שונים: לצדדים, לעורכי הדין, לתקשורת, לאקדמיה ועוד. כך גם תוצריו - פסק-דין או החלטה כתובים. מסרים רבים מועברים בעיקר באולם בית המשפט: באמצעות תקשורת מילולית, שפת גוף, שימוש בקול, או באמצעים אחרים. העברת מסרים - מן השופט היושב בדין אל הנוכחים באולם, ומן הנוכחים באולם אל השופט היושב בדין - הם חלק אינהרנטי בתקשורת בין-אישית באולם בית המשפט (communication in court).

מטרת ההשתלמות היא להקנות כלים מעשיים שבאמצעותם ניתן לקיים ולשפר תקשורת אפקטיבית במסגרת ביצוע התפקיד השיפוטי ולהעביר מסרים לקהל הנוכחים באולם בית המשפט שלא על דרך של מתן החלטה כתובה, מתוך הבנה מעמיקה של ההשלכות שיש לתקשורת באולם. ההשתלמות מבוססת על ניסיון שנצבר מהשתלמויות שפותחו בשנים האחרונות במספר בתי ספר ומכונים להשתלמויות שופטים בעולם בנושא זה.

בין הנושאים שיש כוונה לכלול בהשתלמות: רקע תאורטי ומחקרי בנושא תקשורת; מאפיינים כלליים של תקשורת בינאישית; שימוש בשפת גוף להעברת מסרים אפקטיבית, כולל יציבה נכונה וישיבה, כמו גם כניסה ויציאה מאולם בית המשפט; שימוש נכון ומגוון בקול והשמירה עליו; טכניקות להעברת מסרים אפקטיבית ויידוא קליטתם; הקשבה פעילה; סגנונות באופן העברת מסרים מילוליים, תוך שימוש בשפה פשוטה ובהירה. עוד מתוכננת ההשתלמות לעסוק במאפיינים ייחודיים לתקשורת בין-אישית עם קבוצות בעלי מאפיינים ספציפיים: לדוגמה - תקשורת עם קטינים; תקשורת עם אנשים עם מוגבלויות; תקשורת עם אוכלוסיות מרקע תרבותי או לשוני ייחודי, ועוד.

תקשורת בין-אישית באולם בית המשפט

חדש

מספר ההשתלמות

47-2019

תאריך ההשתלמות

7.11.2019 עד 5.11.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

ייקבע בהמשך

שיטת הלימוד

הרצאות פרונטאליות ופאנלים של שופטים העוסקים בתחום, מרצים מהאקדמיה וגורמים טיפוליים שונים הנחשפים לתופעה במסגרת עבודתם.

קהל היעד

יום העיון מיועד לכלל השופטים.

מטרות ונושאי ההשתלמות

האלימות בחברה הישראלית (ובעולם כולו) מצויה בכל מקום, בכל מגזר ובכל הגילים. בהשתלמות נבקש להעמיק בנושא ולתת נקודת מבט רחבה וכוללת על הסיבות לאלימות ודרכי הטיפול בה, תוך עיסוק בהיבטים השונים של תופעת האלימות.

במסגרת ההשתלמות יובאו היבטים חקיקתיים, טיפוליים ואכיפתיים בתחום האלימות, על כל גווניה ורבדיה. בין היתר, ידונו הנושאים הבאים: אלימות בכביש; אלימות באינטרנט; אלימות כלפי עובדי ציבור (רופאים, עובדים סוציאליים, שופטים וגורמי אכיפת החוק); הקשר בין השימוש בחומרים פסיכואקטיביים לאלימות; אלימות של קטינים ואלימות כלפי קטינים (כולל אלימות בבתי הספר); רומנטיקה ואלימות; דרכי טיפול באלימות ועוד.

שיטת הלימוד

שיטת הלימוד תהא בעיקר הרצאות וכן פאנלים, סרטים וקבוצות דיון.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לכלל השופטים והיא תעסוק בנושאים שלא נדונו בהשתלמויות קודמות.

המאבק באלימות

מספר ההשתלמות

46-2019

תאריך ההשתלמות

4.11.2019 עד 3.11.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופטת רויטל יפה-כץ, נשיאת בית המשפט המחוזי, באר-שבע
השופטת גילת שלו, בית המשפט המחוזי, באר-שבע

השופט צחי עוזיאל, סגן נשיא בית-משפט השלום, תל-אביב יפו

שיטות הלימוד

הרצאות פרונטאליות, לרבות של אנשי מקצוע בתחום ניהול משא ומתן. בנוסף להרצאות, תכלול ההשתלמות דיונים אשר יתקיימו במסגרת קבוצות דיון מונחות, כשבכל קבוצה מספר מצומצם יחסית של משתתפים. בגדרן ינותחו אירועים שיוצגו למשתתפים בכתב או באמצעות קטעי וידאו. בין היתר יתייחסו אירועים אלה לסוגיות הנוגעות לקיום הליכי פשרה על בסיס תחשיבים המוגשים על-ידי הצדדים; לתפקידו של השופט כמגשר; ליישום מושכל של הוראת סעיף 79א לחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984; לסוגיית מינוי מומחה מטעם בית המשפט כמכשיר שיכול לסייע בהשגת פשרה; ולאופן הכנת התיק וניהולו תוך ראיית המטרה של סיומו בפשרה.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת בעיקר לשופטים ולרשמים הדנים בתיקים אזרחיים, הן כערכאה דיונית והן כערכאת ערעור. תינתן עדיפות לשופטים שעברו השתלמות בסיסית בהתנהלות דיונית. מצופה מהמשתלמים להשתתף באופן פעיל בהשתלמות אגב שיתוף הקבוצה כולה בניסיונם ובתובנות שצברו במהלך השנים, ולתרום לקידום מטרות ההשתלמות בדרך של למידת עמיתים. מספר המשתתפים מוגבל.

שיטות הלימוד

הרצאות של מומחים בתחום; תרגילים וסימולציות; הצגת סרטונים וניתוחי אירוע משותפים וייתכן שגם צילום בווידאו במעגל סגור, כמו גם תרגול מצבים וסיטואציות שונות תוך שימוש באולם בית משפט.

קהל היעד

ההשתלמות פתוחה לכלל השופטים. מספר המקומות מוגבל.

פשרה ופישור

מספר ההשתלמות

48-2019

תאריך ההשתלמות

12.11.2019 עד 14.11.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט (בדימו') צבי זילברטל, בית המשפט העליון
השופט משה בר-עם, בית המשפט המחוזי, ירושלים
השופטת תמר אברהמי, בית המשפט המחוזי, תל-
אביב-יפו

מטרות ונושאי ההשתלמות

ההשתלמות מיועדת להקנות לשופטים כלים, הן במישור העיוני (ההיבטים התיאורטיים, הדינים הרלוונטיים וההלכה הפסוקה) והן במישור המעשי (מיומנות), שיאפשרו לייעל ולשפר את העבודה השיפוטית שמטרתה להביא לפתרון הסכסוך בדרך של הסכמה ולא בהכרעה על-פי דין.

ההשתלמות תוקדש לבחינת היבטים שונים הנוגעים לנושאי פשרה ופישור בהליכים אזרחיים לסוגיהם ובשלבם השונים של ניהולם (החל משלב ניתוב התיק, דיון בבקשות לסעדים זמניים, דרך שלבי קדם המשפט, ההוכחות והסיכומים ועד לשלב הערעור).

בגדר כך תכלול ההשתלמות הרצאות שתעסוקנה בהיבטים שונים של הנושא, לרבות: הצגת טכניקות לניהול משא ומתן ובחינת התאמתן להליך משפטי; גישור, פישור ופשרה - ומה שביניהם; הבסיס המשפטי העיוני והפורמלי העומד ביסוד הליכי פשרה ופישור בבית המשפט; ושאלות אתיות הכרוכות בהיבטים אלה של ההליך האזרחי. כמו כן ייבחן תפקוד בית המשפט בתחום הנדון מנקודת מבטם של המתדיינים ובאי כוחם, תוך התייחסות לקטגוריות שונות של מתדיינים וסוגי הליכים.

מיומנויות מתקדמות בניהול עבודת השופט

מספר ההשתלמות

49-2019

תאריך ההשתלמות

21.11.2019 עד 19.11.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט איתן אורנשטיין, נשיא בית המשפט המחוזי,

תל אביב-יפו

השופטת רות לורך, סגנית נשיא בית המשפט

המחוזי, מרכז-לוד

מטרות ונושאי ההשתלמות

מזה מספר שנים מתקיימת השתלמות בנושא "התנהלות דיונית". השתלמות זו מתמקדת במיומנות השיפוט בהיבט הדיוני-ניהולי. כלומר, תפיסת תפקיד השופט והשפיטה לא רק כהכרעה בסכסוכים, אלא גם ככוללת רכיב משמעותי של "השופט כמנהל".

השתלמות מתקדמת ב"מיומנויות וניהול עבודת השופט", כשמה כן היא באה להוות השתלמות המשך להשתלמות הבסיסית "התנהלות דיונית". מטרת ההשתלמות היא להעניק לשופטים כלים נוספים וייעודיים שנדרשים בתחום ההתנהלות הדיונית, בהתייחס לאתגרים הניהוליים המיוחדים שעמם מתמודדים שופטים בשלבים מתקדמים יותר של העשייה השיפוטית. זאת מתוך תפיסה שלפיה תהליכי למידה בכלל ותהליכי למידה בתחום המיומנויות הניהוליות בפרט - הם תהליכים נמשכים.

תחומי הלמידה בהשתלמות יכללו הן עניינים שמתמקדים בשפיטה עצמה והן עניינים שמתמקדים בתחומים הנלווים לשפיטה ושיש להם היבט משמעותי של מינהל שיפוטי. בין התחומים שיש כוונה ללמד בתחום השפיטה: ניהול תיקים מורכבים, ערעורים, דיון בהרכב, בניית תכנית משפט, שיפור מיומנויות ההכתבה באולם, התנהלות אקטיבית ופרואקטיבית של השופט, ניהול דיון באמצעות פרוטוקול מוקלט. בצד תחומי לימוד אלה יינתן זרקור גם על אלה: בחירת צוות הלשכה וניהולו היעיל, התנהלות בעידן החשיפה לתקשורת, ניהול משאב הזמן השיפוטי והיומן וקשרים בינאישיים עם עמיתים.

שיטות הלימוד

ההשתלמות תכלול בין היתר: הרצאות פרונטליות, קבוצות דיון ולמידת עמיתים תוך חלוקתן לפי תחומי העיסוק של המשתלמים (אזרחי, פלילי) וסימולציות.

קהל היעד

שופטים של בית המשפט המחוזי ובית הדין הארצי לעבודה, שופטים שהשתתפו בהשתלמות "התנהלות דיונית" והם בעלי ותק של שבע שנים לפחות. מספר המקומות מוגבל.

משפט וספרות

חדש

מספר ההשתלמות

50-2019

תאריך ההשתלמות

25.11.2019 עד 24.11.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופטת פרופ' דפנה ברק-ארז, בית המשפט

העליון

פרופ' צבי טריגר, בית הספר למשפטים, המסלול

האקדמי של המכללה למינהל

מטרות ונושאי ההשתלמות

התחום של משפט וספרות הוא ענף מחקרי חשוב כיום, ואף בסיס להרחבת הדעת בחשיבה על המשמעויות המוסריות, הציבוריות והאתיות של החלטות משפטיות. הספרות היא בבואה להשתקפותה של מערכת המשפט. בה בעת, הכתיבה המשפטית נחקרת לא אחת כסוג של ספרות, תוך חשיפת המשמעויות הנסתרות לעתים של בחירה בנרטיב כזה או אחר. במבט רחב יותר, התחום של משפט וספרות מעורר שאלות של בחירות מקצועיות ואתיות אף של דיסציפלינות קרובות - תרגום, יצירה קולנועית, תיאטרון ועוד. בנוסף, חקר הספרות, כמו גם חקר המשפט, עוסקים בדילמות דומות הקשורות במלאכת הפרשנות: השאלה מהי תורת הפרשנות העדיפה ביותר מעסיקה את התיאוריה של הספרות באופן אינטנסיבי, ממש כשם שמחלוקות בדבר תורת הפרשנות במשפט מעסיקות את חקר המשפט. ההשתלמות מיועדת להציג את ההיבטים השונים של תחום המשפט והספרות, תוך התייחסות לספרות מקומית ומתורגמת כאחת.

במסגרת ההשתלמות ידונו הנושאים הבאים:

- השתקפות המשפט בספרות
- משפט כספרות
- פרשנות במשפט ובספרות

שיטות לימוד

ההשתלמות תכלול הרצאות של חוקרים מתחום המשפט והספרות,

ובמידת האפשר גם של סופרים ויוצרים.

קהל היעד

ההשתלמות פתוחה לכלל השופטים.

חידושים במשפט האזרחי המהותי

חדש

מספר ההשתלמות

51-2019

תאריך ההשתלמות

5.12.2019 עד 3.12.2019

מנהל מקצועי של ההשתלמות

השופט פרופ' עופר גרוסקופף, בית המשפט העליון

מטרת ונושאי ההשתלמות

המשפט האזרחי הוא תחום רחב, המאגד תחתיו ענפים רבים, שחלים בהם שינויים והתפתחויות מתמידים. מטרת ההשתלמות היא לעדכן את המשתתפים בהתפתחויות שחלו בשנים האחרונות בחקיקה ובפסיקה המתייחסים לענפים השונים של המשפט האזרחי (ובכלל זה המשפט המסחרי).

במסגרת ההשתלמות ידונו ההתפתחויות בסוגיות מרכזיות של המשפט האזרחי (והמסחרי) הישראלי, ובכללם שעבודים ובטחונות, שליחות ונציגות, אמונאים וחובות אמון, אמצעי תשלום מודרניים, מכר דירות, שכירות, זכויות המגזר החקלאי, תרופות חוזיות, שכר ראוי ודמי שימוש ראויים, השבת מיסים ששולמו ביתר, ביטוח ובנקאות, סימני מסחר ומוניטין, זכויות יוצרים ועיצובים וכיצא בזה.

שיטת הלימוד

ההשתלמות תורכב מהרצאות פרונטאליות ומפאנלים של שופטים ואנשי אקדמיה. במידת האפשר יתקיימו גם דיונים בקבוצות קטנות במתכונת של למידת עמיתים בנושאים נבחרים.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לשופטים מכל ערכאות השיפוט העוסקים בתחום המשפט האזרחי, וכן לשופטים המעוניינים להתעדכן בהתפתחויות שחלו בתחום זה.

סוגיות בלשון הרע

חדש

מספר ההשתלמות

53-2019

תאריך ההשתלמות

9.12.2019 עד 8.12.2019

המנהלים המקצועיים של ההשתלמות

השופט נעם סולברג, בית המשפט העליון
השופטת אביגיל כהן, בית המשפט המחוזי, תל אביב-יפו

מטרת ונושאי ההשתלמות

חוק איסור לשון הרע שנחקק לפני למעלה מיובל שנים, מציב בפני השופטים אתגרים רבים, השלובים לא פעם בצורך במציאת פתרונות יצירתיים. זאת בין היתר בשל ההתפתחות הטכנולוגית המואצת, מעבר "כיכר העיר" לרשתות החברתיות, היקף החשיפה הגדול לפרסומים פוגעניים (ויראליים), תופעות ה"ביוש" (שיימינג), הנצחת פרסומים פוגעניים במנועי חיפוש ואנונימיות חלק מהפרסומים ברשת.

בהשתלמות נבקש להציג הסתכלות רחבה ועדכנית על הנושא, תוך התייחסות לסוגיות מרכזיות שעולות בבתי המשפט ועל סדר היום הציבורי. כן נתעדכן בחידושי הפסיקה בתחום. בין היתר, נידרש לנושאים הבאים: הגנות וסייגים לחבות בגין לשון הרע; התפתחויות הפסיקה ביחס לפרסומים שאינם נעשים בכלי התקשורת ה"מסורתיים", תוך מתן דגש לפרסומים באינטרנט וברשתות חברתיות; היבטים הקשורים לקמפיינים כדוגמת "Me too"; תופעת ה"ביוש" (שיימינג) ככלל וכלפי שופטים ועובדי ציבור בפרט; ההבדלים בפסיקת הפיצויים בין הערכאות השונות (שלום, משפחה, בתי הדין לעבודה), תוך דיון בסעדים המתאימים ובמתחמים מוצעים לפסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק.

שיטת לימוד

ההשתלמות משלבת הרצאות פרונטליות ופאנל בסוגיה נבחרת. כן יתקיימו קבוצות דיון קטנות בסוגיות דיוניות ומהותיות הקשורות בניהול מיטבי של תיקי לשון הרע.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לכלל השופטים הדנים בתיקי לשון הרע, בדגש על שופטי הערכאות הדיוניות השונות.

ממוני הדרכה בבתי המשפט ובבתי הדין

המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים (ע"ש זוסמן), כחלק מרכזי ממדיניותו ותפיסתו לגבי עתיד הלמידה במערכת בתי המשפט, פועל בשיתוף הנשיאים ושופטים ממונים על ההדרכה לקדם תהליכי למידה מקומית ביחידות בית המשפט, בנוסף לפעילות ברמה הארצית. מדובר בלמידה מקומית המאורגנת בידי השופטים בבתי-משפט ובבתי-דין ספציפיים - ועבור השופטים והרשמים המכהנים בהם, תחת הכוונה מקצועית ותורתית של המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים. זאת על מנת לתת מענה לצרכי הדרכה ולמידה ספציפיים ביחידות השונות, שאינם מוצאים בהכרח מענה בהשתלמויות הארציות.

פעילות זו היא חלק מתפיסה שהמרכז פועל להטמיע, של "ארגון לומד" המכוון ליצור הזדמנויות למידה מגוונות ובכל עת, תוך הענקת משקל משמעותי לניסיון המצטבר של השופטים כמקור ידע. למידה ברמה המקומית גם מאפשרת למידה קצרה וממוקדת יותר, התואמת לצרכים הספציפיים של אותה ערכאה, בלא צורך בנסיעות או בתכנון זמן מורכב, ותוך חיסכון בזמנם של השופטים.

לשם מימוש הפעילויות המקומיות מונו בידי הנשיאים, ולפי בקשת המרכז, שופטים "ממונים על הדרכה" בכל יחידות בתי המשפט ובתי הדין. תפקיד ממוני ההדרכה הוא בעיקר ליזום, להוביל, לקדם ולהטמיע תהליכים ופעולות הדרכה לשופטים ביחידות בית המשפט. כמו כן, העמיד המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים תקציב ייעודי לפעילויות אלה.

מאז מינוי הממונים על הדרכה, לפני כשנה, הם יזמו מפגשי למידת עמיתים בנושאים משפטיים מגוונים, הרצאות של גורמי אקדמיה ומומחים, מפגשים עם בעלי תפקיד שלהם קשרי עבודה עם המערכת ועוד. המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים החל בשנה זו גם לתמוך כספית ולוגיסטית בפעילויות אלה על מנת לעודד את הלמידה המקומית בבתי המשפט ובבתי הדין. המרכז גם מפתח שורה של הדרכות "מדף" ומערכי שיעור, שיוכלו לעמוד לרשות ממוני ההדרכה. כך למשל, בתחום התובענות הייצוגיות או ההתנהלות הדיונית. בנוסף מקדם המרכז פיילוט של לימודי ערבית לשופטים, ברמה המקומית, תוך בחינה של מספר חלופות למידה שונות: שיעור בכיתה, למידה אינטרנטית ולמידה באמצעות לומדה.

הנכם מוזמנים להתעניין, להציע פעילויות הדרכה, לסייע ולתמוך בקידום ההדרכה ואיכותה, כאמצעי התורם לעבודתכם בבתי המשפט ובבתי הדין. זאת באמצעות פנייה לשופטים ממוני ההדרכה.

השופטים הממונים על ההדרכה בבתי המשפט ובבתי הדין (לפי סדר הא"ב):

השופטת אילנית אימבר - בתי משפט השלום מחוז הצפון

השופט אברהם אליקים, ס' נשיא - בית המשפט המחוזי חיפה

השופט יניב בוקר - בתי משפט השלום מחוז דרום

השופטת דפנה בלטמן-קדראי - בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

השופטת שרה בריונר- ישרזדה - בית הדין האזורי לעבודה ירושלים

השופט ד"ר אהד גורדון - בית משפט השלום ירושלים

כלים להתמודדות עם לחץ ושחיקה

מספר ההשתלמות

55-2019

תאריך ההשתלמות

17.12.2019 עד 15.12.2019

המנהלות המקצועיות של ההשתלמות

השופטת (בדימו') אורית אפעל גבאי

השופטת אבירה אשקלוני, נשיאת בתי משפט

השלום, מחוז דרום

מטרות ונושאי ההשתלמות

לחצים ומתחים מהווים חלק משגרת חייו של אדם בעולם המודרני, וביתר שאת מקום שמדובר בשופטים וברשמים, שמתמודדים יום יום עם הצורך לתמרן בין מגוון תפקידים בתחום העשייה השיפוטית. מצבי לחץ ושחיקה מוצאים ביטוי במגוון תחומי העיסוק השיפוטי ולאורך שלבי הקריירה השונים, במגוון הערכאות ובכל תחומי השיפוט. השחיקה והלחץ מוצאים ביטויים הן במישור הפיסי והן במישורים הנפשי והשכלי והם קשורים קשר הדוק לתחושת הרווחה (well-being) של השופט כפרט.

מתוך תפיסה המעמידה את השופט במרכז, אנו מבקשים להעלות נושא זה לסדר היום ולהציע כלים להתמודדות עם מצבי לחץ ושחיקה, שמקורם בעשייה השיפוטית. כלים אלה מכוונים לתת מענה למימדי הלחץ והשחיקה השונים ולהציע כיוונים לשיפור איכות החיים ולבניית חוסן שיפוטי. כך, למשל, יינתנו כלים מתחומי הפסיכולוגיה החיובית, הקשיבות (mindfulness), תנועה ותזונה נכונות ובריאות, שיח עמיתים מונחה, ועוד. ביחס לכל אחד מאלה תינתנה הזדמנויות לתרגול ולהתנסות במסגרת ההשתלמות.

שיטות הלימוד

ההשתלמות תהיה מבוססת על עבודה במליאה ובקבוצות, בשיתוף אקטיבי של המשתלמים ותונחה על ידי אנשי מקצוע מובילים מדיסציפלינות מגוונות. מצופה מן המשתתפים לקחת חלק פעיל בתכני ההשתלמות.

קהל היעד

ההשתלמות מיועדת לשופטים מכהנים ורשמים בכירים, מכל התחומים, בעלי ותק של חמש שנות שיפוט לפחות. מספר המשתתפים מוגבל.

דרכי התקשרות עם המרכז

משרדי המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים מצויים בבית המשפט העליון בירושלים

ברחוב שערי משפט קריית בן גוריון 91909

דוא"ל: info.cjet@court.gov.il (המרכז להכשרה ולהשתלמות שופטים)

פקס: 02-6759605

Yigalm@court.gov.il	02-6750548	השופט ד"ר יגאל מרזל, מנהל המרכז
Ronens@court.gov.il	050-6256802	02-6759686 הרשם רונן שוורץ, מינהל תכנון ועניינים מיוחדים
Nikolp@court.gov.il	050-6256378	02-6750402 גב' ניקול פרץ, פיתוח הדרכה ולמידה
ronibe@court.gov.il	050-7880921	02-6759795 מר רוני בן שלמה, מנהל תחום תפעול
Yinnond@court.gov.il	08-9738804	מר ינון דריזין עמית, ייעוץ ארגוני*
Shaharz@court.gov.il	02-6759755	עו"ד שחר ציטלין, עוזר משפטי
Talw@court.gov.il	02-6750548	גב' טלי ויינר, תיאום פיקוח ובקרה
Kerenam2@court.gov.il	050-6255788	02-6759652 גב' קרן אמר, מרכזת השתלמויות
Revital@court.gov.il	050-6255787	02-6759618 גב' ריטל הרשקוביץ, מרכזת השתלמויות
Corinh@court.gov.il	052-7863116	02-6750544 גב' חמוי קורין, מרכזת השתלמויות
Amirad@court.gov.il	058-7877792	02-6759611 מר אדר אמיר, מרכז השתלמויות
Liatba@court.gov.il	050-2118671	02-6750531 גב' ליאת בר אשר, רכש ותשלומים
odedsa@court.gov.il	050-6255126	מר עודד סרי, נהג

* שותף לצוות ההקמה של המרכז.

השופטת ד"ר אופק-גנדלר חני - בית הדין הארצי לעבודה
השופטת סיגל דוידוב-מוטולה - בית הדין הארצי לעבודה
השופטת סיגל דומיניץ - בתי משפט השלום מחוז תל-אביב
השופטת כרמלה האפט - בתי משפט השלום מחוז תל-אביב
השופטת אסתר הלמן, ס' נשיא - בית המשפט המחוזי נצרת
השופט אסף הראל - בית הדין האזורי לעבודה חיפה
השופט רם וינוגרד - בית המשפט המחוזי ירושלים
השופטת אלה מירז, ס' נשיא - בתי משפט השלום מחוז חיפה
השופט דורי ספיבק - בית הדין האזורי לעבודה תל-אביב
השופט נחשון פישר, ס' נשיא - בתי משפט השלום מחוז מרכז
השופט צבי פרנקל - בית הדין האזורי לעבודה באר-שבע
השופט יורם צלקובניק, ס' נשיא - בית המשפט המחוזי באר-שבע
השופטת אסנת רובוביץ-ברכש - בית הדין האזורי לעבודה תל-אביב
הנשיא מירון שוורץ - בית הדין האזורי לעבודה נצרת
השופט ישעיהו שנלר, ס' נשיא - בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו
השופטת נועה תבור - בתי משפט השלום מחוז תל-אביב

מרץ 2018 צוות המרכז

רחוב שערי משפט

קריית בן גוריון ירושלים 9195001

טל: 02-6759652 פקס: 02-6759605

info.cjet@court.gov.il
